

MAGYAR LAJOK

ARIA T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bef. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Őfelsége és Urdăreanu marsall rádiószózata

„Ezekben a percekben nincs idő a habozásra, a késlekedésre”
— mondotta Őfelsége

A király felhívása a román ifjúsághoz

Bucurestiből jelentik: A Nemzet Pártjának megalakítása alkalmából Őfelsége a király szombat este rádiószózatot intézett a román nemzethez. A beszéd, amelyet minden romániai adóállomás közvetített, mély hatást váltott ki mindenütt s országszerte azt a meggyőződést keltette a román lakosság rétegeiben, hogy a királyi kezdeményezéssel az ország újabb határozott lépést tett a konszolidáció felé.

A főváros népe különös érdeklődéssel hallgatta az uralkodó szavait. A tereken és utcákon hangszórókat szereltek fel s noha a rádiószózat kezdetét este 9 órára jelezték, már 8 órakor ezernyi tömeg hullámozott a hangszórók körül. S midőn felhangzottak a királyi szavak, a nép mindenütt tiszteletteljes figyelemmel, mélységes csendben hallgatta az uralkodói hazafiaság és hőles előrelátás megnyilatkozásait.

A szózat a következőket tartalmazza:

— A legfőbb NUF-vezetőség azt a kérést intézte hozzám, hogy vegyem át az új, a nemzeti és totalitárius Nemzet Párt vezetését. Elfogadtam ezt a kérelmet abban a meggyőződésben, hogy magas küldetést teljesítek. Az összes hazaszerető román értékeknek össze kell fogzniok most, amikor nem tudhatjuk, hogy mit hoz a holnap.

— A Nemzet Párt gondolata nem új, hanem az 1938. évi alkotmányának, illetve az abban lefektetett elveknek megfelelő továbbképzése. Most elérkezett a pillanat a megvalósításra. Ezekben a percekben nincs idő a habozásra, nincs idő a késlekedésre, mert harcolni kell, döntő harcokat. Nincs idő semmiféle egyéni érdekek számára, mert az egyetlen és a legmagasabb rendű érdek a Haza. Egy haza, egy gondolat, egy lélek, egy lendület: ez a megújulásunk. Az 1938. évi új alkotmány köteleseket ró min denkire, hogy teljes odaadással szolgálja a nemzet ügyét. A legfelsőbb parancsnokságom alatt álló Nemzet Párt ennek kiteljesülése.

— Megérkezett az áldott pillanat, amikor a hazaszerető románok munkaeje felszínre került. Ma az országtól nemzeti szolidaritást, építőmunkát és lélekben való megújulást kérlek. Másra nincs idő. Minden gondolatunk, minden munkánk egyetlen közös célpontra jut össze: Románia. Kiszélesítjük a kereteket, hogy mint a méhek a kasza, körülötte gyűljön össze minden erő. Elhatározó szerepet kell betölteni mindenkinek teljes odaadással, teljes lelkesedéssel és maradéktalan hittel.

— Tehát munkára, harcra fel az új eszményekért!

— Anélkül, hogy lebecsülnék a tegnap

„Olyan idöket élünk, amikor minden nemzetnek meg kell mutatnia az élethez való jogát”

— Urdăreanu marsall rádióbeszéde —

Este Urdăreanu tabornok, a királyi család minisztere, akit az uralkodó a Nemzet Pártjának vezérkari főnökévé nevezett ki, rádióbeszédet intézett a román nemzethez, amelyben emelkedett szavakkal méltatta az új totális nemzeti párt megalakításának jelentőségét.

A beszéd a következőket tartalmazza:

— A vezetésben, — mondta tovább a vezérkari főnök, — nem fogok tévóvázni. — Gyűlölet és részrehajlás nélkül, de ugyanolyan határozottsággal és eltökéltséggel fogom elvégezni azt a hősi feladatot, amelyet Őfelsége tegnapi beszédében így jelölt meg: a legfőbb törvény a haza megmentése. A Nemzet Pártja a vezetés egységén épül fel és a tökéletes szolidaritáson. A Nemzet Pártja minden meglévő és jövőendő tagjának éreznie kell, hogy saját kis személye fölött való a haza érdeke és a párt teljes engedmességet, szolidaritást, munkát, áldozatkészséget követel. Új műre van szükség. Ki kell mélyíteni az eddigi szervezés kereteit, építésre és regenerálódásra törekszünk és megte-

munkáját, kérem az ifjúságot, felhívok minden ifjúsági szervezetet, hogy fenntartás nélkül csatlakozzanak a nagy gondolathoz. Hű, kitartó és lendületes katonákra van szükség ahhoz, hogy a román jövő nyugodt és biztos legyen. Isten áldását kérem munkánkra és remélem, hogy hittel végzett tiszta szándéku munkánk égi kegyelembe részesül.

— Egészséget!

A körülbelül nyolc perces királyi szózat után a közvetítés a Királyhymusz hangjaival ért véget.

Ugy a fővárosban, mint a vidéken fellobozótták a házakat a jelentős román nemzeti esemény alkalmából. Vasárnap délelőtt sokezer ember vonult fel a királyi palota előtti térre, hogy hódolattal üdvözölje az uralkodót, aki megjelent az erkélyen és római üdvözléssel köszöntötte a tömeget.

tük az új végső lépést a teljes pacifikálás terén. Amikor az ország legfőbb irányítója veszi át a párt vezetését, ez a tény egymagában a győzelem záloga. Ismerem azt a munkát, amit Őfelsége az ország érdekében kifejtett. És éppen ezért minden pártagnak tudnia kell, hogy kijelölt szerepét és a ráváró munkát teljesítenie kell. Ugyanolyan fegyelmettséget, határozottságot követelünk meg a vezetőktől is. A párt a múlt hiányait fogja pótolni, erkölcsi nevelés és a munka tevékenysége a párt alapja. A munkáscsapatokban mindenkinek az együttműködésére szükség van. A Nemzet Pártja aktív szervezet, amelynek tagjai csak határozott elszánt áldozatkész emberek lehetnek. Olyan idöket élünk, amikor minden nemzetnek meg kell mutatnia az élethez való jogát. A román népek olyan erényei vannak, hogy meg tud saját eszközeivel is élni, ha szolidaritást és tökéletes engedmesség elvét követi. Legyünk hálásak Őfelsége iránt és egységes tömegekben kövessük őt. Éljen Őfelsége. Éljen a nemzeti Románia, Éljen a Nemzet Pártja.

Szombaton újabb közkegyelmi rendeletet írt alá Őfelsége

Pótlólag újabb politikai vétségek részesülnek közkegyelemben

Bucurestiből jelentik: A király szombaton újabb közkegyelmi rendeletet írt alá, amely pótlólag a következő politikai vétségeket részesíti kegyelemben:

Amnesztiában részesülnek az 1940 április 26-iki amnesztia-törvényben említett politikai jellegű vétségeken kívül az államrend védelméről szóló törvénybe, valamint a II. Károly büntetőtörvénykönyvbe ütköző, hasonló jellegű vétségek, amelyeket 1940 április 26-ig követtek el s amelyeket ugyanazon törvény 12. és

23. szakasza büntet, valamint a II. Károly büntetőtörvénykönyv 209-ik szakaszának 1. pontjában s a büntetőtörvénykönyv 284-ik szakaszának 1. pontjában és 313-ik szakaszában foglalt vétségek.

A kegyelmi rendelet indokolása kifejti, hogy a korábbi amnesztia-rendelet alkalmazásánál nehézségek merültek fel, mert annak alapján nem részesülhettek kegyelemben mindazok, akikre a legfelsőbb akarat a kegyelem kiterjesztését óhajította.

Már csak órák kérdése a francia-német-olasz ellenségeskedések megszüntetése

Szombaton este Compiègneben megtörtént a német-francia fegyverszüneti egyezmény aláírása. — A francia tárgyalóbizottság Németországon keresztül haladéktalanul Rómába repült. — Olaszországban a legnagyobb titoktartással kezelik a fegyverszüneti tárgyalásokat

A német-francia fegyverszüneti szerződést szombaton este aláírták s után még ma aláírják az olasz-francia fegyverszüneti szerződést is. A békére vágyó európai ember így önkéntelenül felveti a kérdést: Miért nem számolható fel már most az európai konfliktus egész terjedelmében? Miért kell a franciaországi esatazaj elülte után tovább folynia vérnek és könnyeknek?

Kezdeményező lépést a háborúsünetés érdekében mindenesetre Angliának kellene tennie. Ő üzent hadat annakidején s ő utasította vissza a német vezér békejobbját a lengyel hadjárat felszámolása után. Ezért őt fogja terhelni a felelősség a közeli hetekben történeendőkért is. S ez a felelősség annál nagyobb lesz, minél nyilvánvalóbb már most, hogy a küzdelem továbbfolytatása céltalan, sőt nagyon káros, nemcsak Európa többi népére nézve, hanem Angliának magának is.

Anglia — legalábbis ezt mondja — a kis népek szabadságáért szállt harcba. Azért üzent hadat Németországnak, mert ez megtámadta Lengyelországot. Lengyelország mégis elesett, anélkül, hogy Anglia egy puskát süthetett volna el érdekében. Ugyanez volt a sorsa Norvégiának, majd később Hollandiának és Belgiumnak, most pedig hatalmas szárazföldi szövetségesének. A mai napig kerekén 7 európai állam köszönheti függetlenségét és szabadságát elvesztését annak, hogy hitt Anglia erejében és segítségében. Vajjon ez az erő és segítség most, hogy mind a hét pártfogolt elesett a küzdelemben, hathatósabb lesz?

Anglia tudja legjobban, hogy Németországot szárazföldön többé meg nem verheti, tehát az elbukott országok szabadságát sem adhatja vissza. Ezek az országok függetlenségük visszaállítását immár egyedül Németországtól várhatják. Ezért, ha a brit birodalom valóban szívén hordja a legyőzöttek sorsát és jövőjét, mielőbb le kell, hogy üljön a tárgyaló asztalhoz, hogy Európa összes függő kérdései egyszer már véglegesen elrendezhetők legyenek.

A szárazföldön a semmivel egyenlők Anglia kilitásai a győzelemre. És a tengeren? Vajjon az a félelmetes hatalom-e ma is a „great fleet” ami volt akár a világháború során? Nem-e inkább sebzett oroszán már most is, különösen Compiègne után, amely a norvég, dán, holland és belga tengerpartok után az egész francia tengerpartot is kiszolgáltatja Németországnak egy Anglia ellen megvívandó tengeri háború céljából?

Az angol flotta kétségtelenül félelmetes erőt jelent még ma is. De nem szabad elfelejtenünk, hogy ez a flotta, amelynek nimbuszát a norvégiai hadjárat már amúgy is jelentékeny mértékben megtépázta, legalább is három részre osztva kénytelen őrszolgálatot teljesíteni: a Távol-Keleten, a Földközi-tengeren és saját Szigetországának védelmében. Ezzel a területileg ugyancsak megosztott flottával áll szemben az egyesült német-olasz flotta, amely a compiegnei és Róma melletti fegyverszüneti szerződés után bizonyára nem kis mértékben fog kiegészülni a francia hadiflotta egységeivel.

A Földközi-tengeren tartózkodó angol flotta-rész helyzete mindenesetre máról-holnapra válságosra fordulhat. Ahogy a német-

francia fegyverszüneti szerződés kikötötte az oecáni francia partvidék megszállvatartását, úgy az olasz-francia fegyverszüneti szerződés is bizonyára ki fogja kötni a francia földközi-tengeri partok, továbbá Korzika, Tunisz, Algír és Marokkó partvidékének megszállását olasz részről. Ennyi ellenséges tengeri- és légitámaszponttal szemben ugyancsak nehéz lesz

Az ellenfél megbecsülésének jegyében zárultak le a compiegne-i tárgyalások

A német-francia fegyverszüneti megállapodás aláírásának részletei

Bordeauxból jelentik: A német-francia fegyverszüneti megállapodást szombaton este 6 óra 50 perckor Compiègneben aláírták. Az aláírás hosszas tanácskozások után következett be, melynek során a francia bizottság több ízben is érintkezésbe lépett a bordeauxi kormánnyal.

A szerződés aláírása előtt Huntzinger tábornok, a francia küldöttség vezetője rövid beszédet mondott. Reményének adott kifejezést, hogy a két nép élete a jövőben harmonikus együttműködésben fejlődhet tovább és a békefeltételek nem lesznek elviselhetetlenül súlyosak Franciaországra. Keitel tábornok csak röviden válaszolt.

— A győző becsületbeli kötelességének tartja, hogy tisztelje a legyőzöttet — mondta.

Ezután megtörtént a szerződés aláírása, majd mindkét tábornok felállással adózott a háború halottjai emlékének.

A fegyverszüneti feltételeket csak az olaszokkal való tárgyalások sikeres befejezése után közlik. A feltételek szigorúak és az olasz feltételek előreláthatóan még súlyosabbak lesznek, de le kell szögeznie, hogy a francia kormány teljesen szabad elhatározásából írta alá a fegyverszünetet, nem pedig német nyomásra. Ha a fegyverszüneti feltételek a nemzet becsületét sértet-

a földközi-tengeri angol flottának megverekednie.

Azt is tudni kell, hogy Gibraltárt egy egységes francia-német, sőt esetleg spanyol támadás ellen Anglia huzamosan nem védheti. A háború folytatása esetén tehát Angliának komolyan számolnia kell Gibraltár közeli elvesztésével. De mi fog történni, ha azután Gibraltáron át kivonul az egész olasz tengeri haderő, főképpen pedig az olasz tengeralattjáró-raj, a német repülőgépektől és légtűtegektől védett oecáni partokra s még jobban elzárja Angliát birodalma távolfekvő részeitől? És mi fog történni, ha a francia hadiflotta-egységekkel kiegészült német-olasz tengeri haderő egyesülten intéz támadást a Szigetország ellen, esetleg a közben Irországot is megszállt német légihaderő félelmetes támogatása mellett?...

Mindezek csak lehetőségek, de ne felejtjük el: nagyon komoly lehetőségek. Ellenben valóság az, hogy Anglia ezt a háborút többé meg nem nyerheti, hogy Európa népeinek szabadsága nem kívánja a háború folytatását, hanem annak mielőbbi befejezését s végül hogy Anglia saját érdekei is kívánatosak lesznek egy az idején való okos kompromisszumot. Ez mindenesetre többet ér egy biztosnak látszó háborúvesztés kockázatánál.

ték volna, a franciák a gyarmatokon is készek lettek volna folytatni a harcot. Az országnak több mint fele, német megszállás alatt van. A francia csapatok még a legutolsó napokban is hámulatos hősiességet fejtettek ki. A harc azonban — amint Pétain is megmondta — nem folytatható tovább. Az angolok tíz divíziót küldtek a világháború 85 divíziója helyett. Ezenkívül a világháborúban 86 olasz és 46 amerikai divízió is küzdött a franciák oldalán. Ez most mind hiányzott. Franciaországnak most már nem szabad másra gondolnia, mint gazdasági talpraállítására.

Berlin mély megilletődéssel fogadta a fegyverszüneti szerződés aláírásának hírért

Berlinből jelentik: A német főváros mély megilletődéssel fogadta a francia fegyverszüneti szerződés aláírásának hírért. Az utcákon tömegbe verődve hallgatták a jelentést, az autóbuszok és villamosok kiürültek. A tömeg néhány perces néma tüntetéssel vette tudomásul a nagyjelentőségű hírt, majd százezrek és milliók egyszerre kezdték énekelni a himnuszot.

A német-francia fegyverszüneti feltételek — angol forrás szerint

Londonból jelentik: A Reuter értesülése szerint a német feltételek, amelyeket a francia küldöttség elfogadott, a következők:

1. Németország megszállja Franciaország nyugati partvidékét és a Genstől Toursig terjedő területet. A megszállás költségeit Franciaország viseli.

2. A teljes francia haderőket leszerelik, csak kisebb erők tarthatók fenn a megnevezett részekben a rend fenntartására.

3. Németország kérheti a francia tüzérség, harci kocskák, repülőgépek és lőszerkészletek kiszolgáltatását.

4. Franciaország területét semmiféle haderő nem hagyhatja el, semmi hadianyagot nem lehet Angliának kiszállítani.

5. A francia kereskedelmi hajók nem hagyhatják el a kikötőket, a távollevő kereskedelmi hajókat haza kell hívni.

6. A kikötőkben lévő erődöket, tengeri arzenálokat, vasutvonulatokat, stb. érintetlenül kell a németeknek átadni.

7. A megszállt területen valamennyi rádióálló-

más működését meg kell szüntetni.

8. A francia kormány köteles előmozdítani a kereskedelmi áruk szállítását Olaszország és Németország között.

9. Valamennyi német hadifoglyot szabadon kell bocsátani, a francia foglyok a béke aláírásáig fogságban maradnak.

10. A francia hadiflottát haza kell hívni. A hadihajókat lefegyverzik s azok a német és olasz kormány által kijelölt kikötőkben tartózkodhatnak német és olasz ellenőrzés alatt. A hajóhad egy részét szabadon hagyják, hogy a gyarmati érdekeket védelmezzék. Ezeket Német- és Olaszország jelöli ki.

11. A fegyverszünet életbelép, míhelyst Franciaország hasonló megállapodást köt Olaszországgal.

12. A fegyverszüneti szerződés felmondhatja, ha Franciaország nem teljesíti a feltételeket.

A Reuter által közölt fenti fegyverszüneti feltételeket eddig még egyik érdekelt ország részéről sem erősítették meg.

A francia megbizottak már Rómában tárgyalnak a francia-olasz fegyverszünet ügyében

Katonai megbecsülésben részesültek a francia megbizottak. Róma mellett egy villában folynak a tárgyalások

Rómából jelentik: A francia teljhatalmu megbizottak vasárnap délután három órakor megérkeztek a Róma melletti Littorio repülőtérre. A francia megbizottak és kíséretük, német tisztiek társaságában délelőtt tíz órakor indultak el a müncheni repülőtérre, három német utas szállító repülőgépen. A Róma melletti repülőtérre, a francia küldöttséget az olasz hadügyminiszterium négy magasrangú tisztje és a külügyminiszterium két tisztviselője fogadta. Mindnyájan katonai egyenruhában voltak és feszes tisztelegéssel fogadták a francia bizottságot. A francia küldöttség tagjai: Huntzinger tábornok, Leluc altengernagy, Bergerer repülőtábornok és Noel nagykövet. A formások után az olasz kormány által rendelkezésre bocsátott gépkocsikon, az olasz tisztiek társaságában utaztak tovább. A hét kocsiból álló gépkocsisor megindult Róma felé. A franciák az egyik Róma melletti villába mentek. Itt folynak le az olasz és francia fegyverszüneti tárgyalások.

Az olasz teljhatalmu megbizottak — római hivatalos jelentés szerint — vasárnap este 19 óra 30 perckor egy Róma közelében lévő kastélyban átadták a francia teljhatalmu megbizottaknak a fegyverszüneti feltételeket. Olasz részről jelen volt: Ciano olasz külügyminiszter, Badoglio tábornagy a nagyvezérkar főnöke, Cavagnari tengernagy, a tengeri haderő vezérkarának főnöke, Priccoli tábornok, a légi haderő vezérkarának főnöke és Roatta tábornok, a szárazföldi haderő vezérkarának helyettes főnöke. Francia részről Huntzinger tábornok, Leluc altengernagy, Bergerer repülőtábornok és Noel nagykövet. Az olasz és francia megbizottak találkozója egy, az olasz fővárostól mintegy husz kilométerre lévő kastélyban folyt le.

Rómából jelentik: (MTL) Az olasz és a francia megbizottak tárgyalásai a legnagyobb titoktartás mellett folynak. Az ország lakossága vasárnap délután csak egysoros hivatalos jelentésben értesült a francia megbizottak érkezéséről. A megbizottak érkezése szinte észrevétlenül történt meg. A Littorio repülőtérre a hivatalos közegek és a külföldi sajtó képviselőin kívül alig voltak tanúi ennek a rendkívüli eseménynek. A francia megbizottak az olasz kormány által rendelkezésre bocsátott gépkocsikba behúzódva hajtottak a város irányába. Az utolsó gépkocsiban a küldöttség két titkárnője foglalt helyet. Csak este tudódott ki, hogy a francia küldöttség tagjai a Rómához közel lévő Mandoni-villában tartózkodnak. A tárgyalások egy másik, szintén Róma közelében lévő villában folynak. Az eddig közltekben kívül semmi újabb részlet nem ismeretes a tárgyalásokról. Feltehető azonban, hogy a francia megbizottak az olasz feltételek átvétele után azonnal érintkezésbe léptek a bordeauxi kormánnyal. Rómában biztosra vezik, hogy a francia válasz nem késik sokáig.

„Néhány óra alatt megtörtént a szerződés aláírása...” — írja Virginio Gayda egyik cikkében.

Gayda a *Voce d'Italia* vezércikkében hangoztatja, hogy az olasz-francia fegyverszüneti szerződés aláírása néhány óra alatt megtörtént. Ezzel befejeződik annak a birodalomnak tragédiája, mely rettentő hibáinak és okatlan gögijének súlya alatt összeomlott. Hátra van még Nagybritannia, Franciaország összeomlása Angliát elszigetelte a világtól. A francia kormány elhatározása arról tesz tanúságot, hogy maga sem hisz már Anglia hatalmában és nem hiszi, hogy Anglia meg tudja menteni az imperialista demokráciát. Németország és Olaszország minden késelem nélkül készül a háború utolsó szakaszára, mely meg kell hogy szabdtsa Európát egy türethetetlen egveduralomtól.

Kik voltak a fegyverszüneti tárgyalások francia meghatalmazottai?

A fegyverszüneti tárgyalások francia meg-

hatalmazottairól a következő adatokat közlik: Leon Noel nagykövet jogászember, 53 éves. A Rajna vidék megszállása idején a Rajnavidék főköormánybiztosa mellé volt kiküldve. 1932-ben Laval belügyminiszteri vezértitkárnak és az államrendőrség vezetőjének nevezte ki. Ugyanebben az évben prágai követté nevezték ki, később pedig a miniszterelnökség hivatali főnöke lett. 1935 februárjától kezdve lengyelországi nagykövet volt. Huntzinger tábornok 60 éves. Különösen úgy ismeretes, mint aki a syriai francia csapatokat vezényelte és részt-

Figyelem! Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatók a

Magyar Szemle Társaság
következő művei:

Hóman: A magyar történetírás utjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei

Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei

Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei

Szekfü: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei

Farkas: Fialat Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei

Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

London és Bordeaux rádiópárbaja

Churchill kirohanása a Petain-kormány ellen. — Francia hivatalos helyen erélyesen tiltakozott az angol szemrehányások miatt

Londonból jelentik: Churchill angol miniszterelnök a német-francia fegyverszünet aláírása alkalmából rádiónyilatkozatot tett. Ebben élesen kirohant a francia kormány ellen és hangoztatta, hogy bármi történjék is, szilárd elhatározása, hogy tovább folytatja a háborút, szárazföldön, tengeren és levegőben. Felszólította a külföldön élő franciákat, hogy segítsék Angliát a küzdelemben.

De Gaulle francia tábornok, az angol rádióban hasonló éles kirohanást intézett a francia kormány ellen.

Bordeauxból jelentik: A francia kormány vasárnap este a bordeauxi rádióban válaszolt Churchill június 22-iki nyilatkozatára. A Havas irodának erről szóló jelentése így hangzik:

— A francia rádió vasárnap este a következőket közölte: A francia kormány kötelességének tartja, hogy ismertesse a francia közönséggel Churchill június 22-iki nyilatkozatát és a francia kormány ugyanakkor a leghatározottabban tiltakozik a nyilatkozatban foglalt megjegyzések ellen. Winston Churchill ugyanis nyilatkozatában a többi között ezeket mondotta:

— „Ófelsége kormánya fájdalmas megdöbbenéssel értesült arról, hogy bordeauxi kormány elfogadta a németek által diktált feltételeket. Nem lehet elképzelni, hogy ezeket, vagy hasonló feltételeket bármilyen francia kormány elfogadja, ha az szabad, független és alkotmányos hatalmának birtokában volna. Ófelsége kormánya rendületlenül hiszi, hogy bármi történjék is, a háborút minden téren, levegőben, szárazföldön és tengeren folytathatja és szerezésére be is fogja lépni. Ha majd



vett az ankarai tárgyalásokban, amelyek során megkötötték a katonai egyezményt Törökország, Anglia és Franciaország között, Huntzinger tábornok tagja a legfőbb francia honvédelmi tanácsnak.

Bordeauxból jelentik: A francia lapok a fegyverszüneti egyezmény aláírásáról szóló fejtegetésekben külön kiemelik Keitel vezérezredes záró szavait. Keitel szavai szerint a győző önmagát becsüli meg, ha a legyőzöttet megbecsüli. A lapok feltételek ismeret-hiányában csupán az aláírás körülményeiről számolnak be. Ezzel kapcsolatban a *Petite Gironde* a következőket írja:

— Husz év minden ábrándja, tévedése és hibája összeomlott. Nem mondjuk éppen, hogy vétke, mert szeretnénk hinni, hogy ezek a hibák, amelyek bennünket belesodortak a kalandba, inkább vakság és tudatlanság következményei voltak.

A *Petit Parisien* megjegyzi, hogy a feltételeket magában foglaló okmány nemcsak vádakat tartalmaz, hanem elismeréssel emlékezik meg a francia hősiességről és a legyőzött ellenség hőstetteiről. Ez azért van, mert a franciák a lehetetlenséget is megtették s a teljesen kimerült ország előtt már csak egyetlen út volt, az, amelyet Pétain múlt vasárnapi rádióbeszédében előre jelzett s röviddel azután megerősített.

Anglia kivívta a győzelmet, szívügyévé teszi a francia nép ügyét, tekintet nélkül a bordeauxi kormány eljárására. Csak Anglia győzelmétől lehet remélni, hogy Franciaország visszaszerzi nagyságát és népének szabadságát.

— Churchill ezután — folytatta a francia rádió hivatalos közlése. — felszólította az összes franciákat, bárhol is vannak, segítsenek minden erejükkel és hatalmas erőforrások felhasználásával a felszabadításért folytatott küzdelemben.

— Churchill álláspontja — szól tovább a francia nyilatkozat, — annál kevésbé fogadható el, mert az angol kormány óráról-óra figyelhetette a katonai helyzet kialakulását. Nem volt ismeretlen előtte egyetlen körülmény sem, amelyek együttesen arra kényszerítették a francia kormányt, hogy az ellenségeskedés megszüntetését kérje. Churchill mindaddig baráti megértésről tett tanubizonyságot. Mostani nyilatkozatából azonban nem az tűnik ki, hogy megértéssel volna a francia kormány abbéli gondja iránt, hogy megkimélje a kegyetlenül megpróbált francia népet a Franciaország és Anglia közötti szakadás csapásától. A francia kormány mindenesetre visszautasítja azt a beállítást, mintha a kormány és az ország közvéleménye között különbség volna. A francia kormány legjobb tudása szerint tesz eleget a rábízott feladatnak és biztos abban, hogy minden francia mögötte áll. A francia kormány nem fogja elmulasztani, hogy Churchill beszédének többi megjegyzésére is visszautasítással feleljen. De már most tiltakozik a célzatos kijelentések ellen. Az angol közvélemény, ha majd megismeri az eseményeket, meg fogja érteni, hogy a francia kormány nem cselekedhetett másként, mint ahogyan cselekedett.

Legújabb Szentírás kiadás

Oszövetség I-III. kötet. Vászonkötés 1080 Lei
Ujsövetség I-II. kötet. Vászonkötés 350 ..
„ rövid jegyzetes zsebkötés, 50 ..

Laval belépett a kormányba

Vasárnap kétszer is ülést tartott a francia államtanács Bordeauxban. De Gaul tábornokot megfosztották állásától

Bordeauxból jelentik: A francia kormány tagjai vasárnap délelőtt Lebrun elnökletével államtanácsot tartottak. Ezen Laval szenátort és Marquet képviselőt, Bordeaux polgármesterét államminiszterré nevezték ki. A minisztertanács Weygand tábornok indítványára De Gaul francia tábornokot szombatesteri londoni rádióbeszéde miatt elmozdították állásából.

A vasárnap délutáni államtanács Lebrun elnökletével 17 órakor kezdődött és 19 órakor ért véget.

Pétain tábornagy, francia miniszterelnök vasárnap este Bordeauxban rádióbeszédet mondott, melyben Churchill beszédével foglalkozott.

— A kormány és a nép — mondotta a többi között — szomorú megdöbbenéssel hallotta szombat este Churchill szavait. Mi megértjük az aggo-

dalmat, mely ezeket a szavakat diktálta; Churchill félti hazáját attól a csapástól, mely egy hónap óta hazánkat sújtja. De még ezek a szenvedések sem akadályoznak meg abban, hogy tiltakozzunk az angol miniszterelnök leckéztetése ellen. Churchillt csak saját hazája érdekei vezérlik. A mi érdekeink nem érdeklék őt és még kevésbé a francia becsület. A mi zászlónk tisztán maradt meg számunkra. A francia hadsereg vitézül verekedett, de mert kisebbségben volt fegyverben és számban, kénytelen volt fegyverszünetet kérni. Kijelentem, hogy ezt függetlenül és méltóságának megőrzésével tette. Senki sem tudja szétválasztani a franciákat, amikor a haza szenved. Franciaország nem veszhet el, míg fiai szeretik. S ez a hazaszeretet sohasem volt lángolóbb, mint ebben a pillanatban. A haza jövője fiainak küzdeni akarásában és kitartásában van.

Elzász-Lotharingiában letették a fegyvert a franciák

Ötszázezer francia katona esett hadifogságba. — A német hadsereg véglegesen biztosította fegyveres győzelmét a francia hadszíntéren

A Német Vezéri Főhadiszállás vasárnap délutáni jelentése:

— Az Elzász-Lotharingiában folyó csata a körülzárt francia hadsereg fegyverletételével véget ért. Nehéz harcok után csapataink ismét ragyogó győzelmet arattak, mellyel a francia hadsereg legutolsó, még teljesen harcképes csapatát is legyűrték. A foglyok száma több, mint ötszázezer, köztük van a harmadik, ötödik és nyolcadik francia hadsereg főparancsnoka és több más tábornok. Hatalmas fegyver- és hadianyag mennyiséget zsákmányoltak. A strassburgi erődítés legerősebb egységét, a Mutzig erődöt szombaton bevettük. Ellenállás már csak a Maginot-vonal egyes szakaszain, Alsó-Elzászban és Lotharingiában és a Vogézekben szétszórt különítmények tanúsítanak. Az Atlanti-óceán partvidékén könnyen mozgó alakulataink La Rochelle-hez közelednek. St. Nazaire kikötőt elfoglaltuk. Az Őriási zsákmányban páncélos harciócsik is vannak.

Franciaország Atlanti-óceáni partjai előtt öt darab háromszertől tizezerig terjedő tonnatartalmu kereskedelmi hajót bombatalálattal megrognáltak, egy tizezer tonnás és négyezer tonnás szállító hajót elsüllyesztettek. Harci és zuhanó bombázóink támadásai a Bordeauxtól északra fekvő körzetben elterülő ellenséges repülőterekre irányultak. A rocheforti repülőtéren tíz repülőgépet felgyújtottak, husz repülőgépet géppuska tüzzel rombolak szét. Egy hangár bombatalálattól megsemmisült. Az ellenség repülőgépvésztesége 49 repülőgép. Ebből légi harcban hatot semmisített meg, a többi a földön pusztították el. Négy saját repülőgép nem tért vissza. Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy 16 ezer 90 tonnás torpedórombolót, mely egy hajókaravánt kísért. Ellenséges repülőgépek a vasárnapra virradó éjszaka nem repültek át német terület felett.

A Vezéri Főhadiszállásról jelentik: Az elzász-lotharingiai csata befejeztével lényegében véget értek a Franciaország elleni harcok. A tengerparttól a svájci határig húzódó arcvonal mentén megsemmisítették a francia hadsereget, még mielőtt Pétain új kormányának fegyverszüneti kérése elhangzott volna. A franciák azért kértek fegyverszünetet, mert teljes vereséget szenvedtek. Ennek leszögezése azért lényeges, nehogy a későbbi kortörténetírók összetéveszték az okot az okozattal. Lyonból és Lyontól keletre tovább vonulnak a német csapatok délfelé és Genftől délre a savoyai Alpok kijáratánál kikényszerítették a Rhone-on való átkelést. A harcok itt nagy mágasságban folynak és nagy mennyiségeket kell

leküzdeni. A földön harcoló csapatok támogatása a légi haderő által itt kérdéses. A páncélos és gépesített egységek harcba vetése is sokkal

Megkezdte működését a nemzeti szocialista népjóléti intézmény a kiürített területeken

Berlinből jelentik: Hitler megbízásából a kiürítési kényszernek alávetett területeken megkezdte működését a nemzeti szocialista népjóléti intézmény a menekültek segítése érdekében. A menekülteket Párizs előtt gyűjtik össze, táborokba utalják, a betegetek kórházba viszik. Mindenekelőtt a gyermekeket látják el tejjel és tápszerekkel. Párizstól a Loire felé haladva, a versaillesi úton jöttek az első visszatérő menekültek. Az őrösen visszatérő német utánpótlási kocsik az öregeket és gyermekeket felveszik és haza szállítják. Versaillestól a Loireig terjedő úton végeláthatatlan sorokban özönlének vissza a menekültek. Kü-

nagyobb nehézséggel jár, mint a síkságon. A német csapatoknak Norvégiában már meg kellett oldaniok a magas hegységeken folyó harcok problémáját. Azoknál a harcoknál, amelyeket a Rhone-on való átkelés óta Savoyában kifejtettek figyelembe kell venni, hogy a német csapatokkal itt erre a magashegyi háborúra különös kiképzést nyert francia alakulatok állnak szemben.

A Matin kifakadása az angolok ellen nyílt francia városok bombázása miatt.

Párizsból jelentik: A Matin az angol repülőknél Rouen és más, német megszállás alatt lévő francia város elleni legutóbbi támadásával kapcsolatban kifakadt az angolokkal szemben és azt írja, hogy ha az angolok folytatni akarják a háborút Németországgal, erre a célra más területet használnak fel, ne a sokat szenvedett és agyongyötört, szegény Franciaországot.

Anglia nem kap torpedórombolókat Amerikából.

Rómából jelentik: Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok mindkét háza megtiltotta, hogy Anglia részére eladják a tervbevitelt 23 torpedórombolót. Együttal megszüntették a hadsereg és hadiflotta további felszereléséről szóló póthitelt. Míg az Egyesült Államok hadereje valamiben hiányt szenved, a gyárak kizárólag a haza céljaira gyárthatnak és nem adhatnak el a külföld számára.

Amerikaközi értekezlet francia és holland gyarmatok ügyében.

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter kijelentette, hogy a küszöbön álló amerikai értekezlet tárgyalni fogja az amerikai francia és holland birtokok ügyét is.

lönösen a földművesek igyekeznek, akiknek egyetlen kívánságuk, hogy visszatérjenek hetek óta elhanyagolt földjükhöz. Meg kell állapítani, — szól a német jelentés, — hogy a lakosság elköltözését a francia hatóságok nem készítették elő. Párizsból nem indultak vonatok, nem volt elég autóbussz, nem volt víz, élelmiszer és tej a gyermekek számára, sőt még menedéket sem jelöltek ki számukra. Őriási volt a szervezetlenség. Megjegyzésként a jelentés, hogy a német csapatok megjelenése tulajdonképpen már megváltás volt a menekültek számára.

Erdősongás

Irtó: Undi Imre

Az erdőcske lombos gallyai között éles fények villogtak.

Vasárnap délelőtt volt, sütött a nap és a sűrű nyári szél virágszagot kergetett a város felé. Alig húsz lépésnyire a villamosvégállomástól, zöld cölöpök és frissiben mázolt farácsok foglalatában kacérokodott az erdővel a Veronika-borház.

A füstös ivóban vagy másfél tuat férfiú üldögélt egy hosszú asztal mellett. Legfölül Kazacsek úr, az Erdősongás-dalárda vezetője, aki örömteli tekintettel szemlélte a szép számban egybegyűlt tagokat. Néздеgélés közben néha igen magasztosokat pillantott a mennyezetre. Ilyenkor csak annyiban volt jelen, hogy borospoharát megpörgette az abroszon.

Egy ilyen mennyezet-hunyor után emelte meg jobbkezeit, hozzá nem értők számára teljesen váratlanul, ám a kurta kis lendület elég volt ahhoz, hogy egyszerre tíz torokból dal bugyanjon elő.

— A kihis pacsirta...

Az énekesek az orruk hegyét nézték és áhítatosan fújták a dalt tovább.

— Kühünn a réten...

A folytatásba már a basszushangok kezdtek is belevágni:

— Zehengi, zengi széchep dalát...

Kazacsek úr, tenyerével fölfelé, kezét az asztal fölé tartotta és kellő pillanatban, eszöndes, csiklandozó mozdulattal begörbítette ujját az asztal fölé.

Ez fontos jel volt.

A jel egy ádámcsutkás, szőke tenoristának szólt, aki a fűrj szavával nyomban jelentkezett is:

— Pihittypalatty... pihittypalatty!

— Tulió, tulió... — énekelte személyesen Kazacsek úr és nyomban két basszus leszögezte:

— Imigyen dallott a rihigó.

Volt szarkacsörgés is, gerlebűgás, sőt egy tag — fekete bajsa volt és kialudt pipáját a kezében tartotta — ének közben bütykös hüvelykét az asztalaphoz kopogtatta: ő volt a harkály.

Ez nagyon tetszett.

A dalárdisták szája köré futó mósoly vont ráncot. Hogyisne, mikor Inokai, a kesztyűs, ez a vén betyár, oly remekül koppintgatott az asztalon.

A torkokon pedig meglemedett az egész erdőmező. Csiviteltek, kuvikoltak, a derékhad megvisszatérően mindig leszögezte:

— A kihis pacsirta kühünn a réten...

— Zehengi, zengi széchep dalát — dúdolták rá az öblőshangúak.

Ami bár van a bohó madárkák ugrifüles, tavaszi örömeiben, azt mind felvonaltatta a kórus.

Kazacsek pedig remekelt.

Keltette és szüntette a dalfoszlanásokat, szemrehányt és lelkesített pillantásával, a pianókat tenyerének elkenő mozdulataival esdekelte, ha megzajosan be kellett vágni, öklével intett és nyomban rázott is rajta vagy hetet.

A dal vége valóságos madárkoncertbe oldódott bele. Tízféle karrogás, füttentyés, csürrögés zajgott a dalári ajkakon, aztán hirtelen jókora csönd jött, két háromnegyedes taktuson csak Kazacsek manzsettája lódult-siklott a levegőben és záradékul, egészen halkán, kicsit epedően, megszólalt az ádámcsutkás ifjú:

Berlinben kiállítják a történelmi tárgyalókocsit

Berlinből jelentik: Egy német utász század megbízást kapott, hogy a compiegnei történelmi tárgyalókocsit a Führer rendelkezésének megfelelően Berlinbe szállítsák. Az utászok már minden előkészületet megtettek az elszállításra. A vasúti kocsit úgynevezett alépitmény-kocsira rakják, amelyet traktorral vontatnak a vasútra és szállítanak Berlinbe.

Moszkvában cáfolják az orosz-török tárgyalások híreit

Moszkvából jelentik: A moszkvai rádió közölte a szovjet távirati iroda hivatalos cáfolatát, mely kitalálnak mondja a külföldi sajtó állítását, hogy a szovjet kormány tárgyalásokat folytat Törökországgal új szerződés megkötésére és hogy Saracoglu török külügyminiszter közelebről Moszkvába utazik.

Kicsérítették az észti véderő főparancsnokát.

Tallinból jelentik: Az államelnök Leydoner tábornokot, a véderő főparancsnokát elbocsátotta a tényleges katonai szolgálatból. Utóda Jonson vezérőrnagy, aki nemrég kivált a katonai szolgálatból.

Ünnepségek Belgrádban Magyarország kereskedelmi miniszterének tiszteletére

Belgrádból jelentik: A négy napi látogatásra ideérkezett Varga József magyar kereskedelmi miniszter és Karaffiáth Jenő budapesti főpolgármester tiszteletére vasárnap este díszelőadás volt a belgrádi Operában, majd a délnémet Ruski Cár vendéglőben a belgrádi főpolgármester vendégei voltak a késő éjszakai órákig.

Az egész belgrádi sajtó részletesen, első oldalon fényképpel ellátott cikkekben foglalkozik a látogatással. A lapok behatóan ismertetik a jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara díszközgyűlését. A magyar vendégek hétfőn délelőtt megkoszorúzták Sándor király sírját és a magyar katonai temetőben a Névtelen Katona sírját. Este a jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara rendez fogadást tiszteletükre. Kedden reggel 8 órakor a magyar vendégek elutaznak Belgrádból és délután 3 órakor érkeznek meg Budapestre.

— Pihittypalatt . . . pihittypalatty! . . .
A kis madárkák nyomban töltöttek és jót húztak a borospoharakból.
Inokai, a betyár kesztyűs, lángot tartott a pipája fölé, rászelelt, a gyufacsontot meg nyájasan tartotta szomszédja cigarettájához.
A dohányfüst nemsokára széles lepényalakban úszott a társaság fölött.
— Szép időnk van — utalt a kinti időjárásra egy basszista — a nap úgy süt, mint egy pék. hehe. Kazacsek bölintott:
— Határozottan ereje van. Szép a tavasz, nagyon szép . . .
A Veronika-borozó kis tornyán vígan esikordult időnkint a pléhkakas. A hancurozó szél megmegrezgette a virágzó vadgesztenyefákat.
Bomló édességben hajladoztak a fák, bokrok; a harsogóan zöld rét hasán meg sárga pitypangombok villogtak.
A kesztyűs, mármost a feketeheiszű Inokai, éppen egy vice nyomán reagotie a hazat nagy nevetéssel, amikor a borezagú, füstös levegőben megint meglendült Kazacsek úr jobbja és nyomban rá munkába léptek a basszisták:
— Zsü, zsü, zsüzsü, zsü . . . zsü, zsü zsüzsü, zsü . . .
Csengő hangon csapott bele a zümmögésbe az édesutkás:
— Zsendül im a szép tavasz . . .
— Zöhöld erdőnek rehejtékén! — csatlakoztak új torkok a dalbokorhoz.
— Szellő szírmot széthavaz . . .
— Mihily szép is ehe földtehekén.
— Zsü, zsü, zsüzsü, zsü . . . zsü, zsü, zsüzsü, zsü . . .

Az angol-egyiptomi szerződés ellenére

Anglia katonailag megszállta Kairót

Rómából jelentik: A Stefani-iroda jelentése szerint Anglia a vasárnapra virradó éjszaka az angol-egyiptomi szerződés rendelkezései ellenére katonailag megszállta Kairót. Súlyos összeütközésre került sor emiatt arab és skót lövészek között. Az egyiptomi lakosság követeli a brit katonák eltávolítását Egyiptom területéről. Az egyiptomi események miatt az egész arab világ forrong.

Kormányválság Egyiptomban.

Kairóból jelentik: Ali Macher kormánya benyújtotta lemondását. Faruk király a lemondást elfogadta. Az új kormány megalakul

lásáig Ali Macher tovább vezeti az ügyeket.
Egyiptomban súlyos a helyzet. — Kairóban angolelleses lázadás áll küszöbön.

Kairóból jelentik: (Reuter.) Mazzolini egyiptomi olasz követ vasárnap Palesztinába érkezett, ahonnan továbbutazik Olaszországba. Kisérletben utazik a követség és a konzulátus személyzetének 231 tagja.

Rómából jelentik: A Stefani Tetuanon át úgy értesül, hogy Anglia lépése, mellyel Kairót katonailag megszállta, az egész arab világot felháborította. Faruk király és a brit nagykövet között erős a feszültség. Kairóban angolelleses lázadás áll küszöbön. Egy skót lövész zászlóalj a tömegre lőtt. Emiatt igen nagy a felháborodás.

A nagyváradi római katolikus egyháztanács közgyűlése

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyváradi Egyháztanács vasárnap délután fél öt órai kezdettel tartotta meg évi közgyűlését dr. Lestyán Endre prelá-tus-kanonok egyházi elnök és dr. Cziffra Kálmán ny. főispán, világi elnök elnöklése alatt.

Az egyházközség múlt évi működése

Dr. Lestyán Endre megleghangú beszédben üdvözölte a megjelenteket, majd megnyitotta a közgyűlést és beszámolt az egyházközség múltévi működéséről.

Beszámolójában rámutatott arra, hogy az egyházközség a súlyos időkben fokozott erővel folytatta munkáját s úgy az egyháztanács, mint az egyházközség lelkipásztorai mindent elkövetnek, hogy fejlesszék a hitéletet, a katolikus öntudatot s a híveket templomainak, hitvallásos iskoláinak és katolikus intézményeink támogatására és megvédésére tömörítsék.

Fiedler István megyés püspök működésének méltatása

— A változatos, meglepő fordulatokban annyira gazdag évnék van egy reánk nézve igen fájdalmas eseménye: Fiedler István megyéspüspökünk lemondása a püspökségről és távozása a váradi egyházmegye éléről — folytatta beszámolóját dr. Lestyán Endre. — Nem feladat, hogy jelen alkalommal az ő nagyarányu, apostoli, lángoló

buzgalommal átitatott főpásztori működését méltassam, én csak arra kérem az egyházközség közgyűlését, fejezze ki és igtassa jegyzőkönyvébe mély-séges sajnálatát a fájdalmas válás felett, nyilvánítsa ki alázatos hódolatát, tesztetét s fiúi ragaszkodását az eltávozott Főpásztor iránt és mondjon hálás és forró köszönetet azért a szeretetért, mellyel a mindenkihez leereszkedő Főpásztor székvárosa híveit kitüntette, körülvette, oktatta, ragyogó példájával vonzotta az istenfélő jámbor életre, a város katolikus intézményeit támogatta, egyházközségünket, iskoláinkat fejedelmi bőkezűséggel évről-évre hathatósan segítette.

— Ha szemünkbe tűnnek a váradosi kis Szent Teréz templomának karcsú tornyai és az ott épült kulturház; a váradvelencei plébániához tartozó és ott a szátszörtségben élő katolikusok között oly fontos misziót teljesítő szent Antal kápolna, az erzsébetvárosi lelkipásztori munka, a Katalintelepi kedves templom és kulturház, a Szent József-telepi kulturház-kápolna és óvoda, a váradosi új, pompás iskola és új plébániaépület, a velencei nagyszerű kulturház, örömmel állapítjuk meg, hogy mindez a nagylelkű és áldozatkész Főpásztor püspöksége alatt, az ő buzdítására, az ő támogatásával és kevés kivétellel az ő költségén épült vagy létesült az egyházközségünk gazdagítására, fejlesztésére, a hívek kiszámíthatatlan nagy lelki hasznára. Méltó és igazságos tehát, hogy eltávozott apostoli buzgóságú Püspökünk iránt nyitlan is kifejezzük mélyeséges halánkat és kérjük a lelkek legfőbb Pásztorát, hogy az ő buzgó, szentéletű szolgáját, az Isten dicsősége és a hívek lelkiüdve munkálásának szöben és cselekedetben olyan fáradhatatlan apostolat legbőszégesebb lelki és testi áldásával árássa el és jutalmazza meg.

Beszámolója további részében rámutatott arra, hogy a Katolikus Akció munkáját nagyban megnehezítette a gyülekezési tilalom. A Karitás az telen négy hónapon át százötven iskolás gyermeket látott el ebédkosztal, ezenkívül számos szegény családot segítettek tűzfával és élelmiszerral.

Az egyháztanács főgondját az elmúlt évben is hitvallásos iskoláink fenntartása és fejlesztése képezte. A váradosi elemi fiúiskolában megnyitott a 7-ik osztály is s a most végzett 14 növendék szép sikerrel tette le az abszolváló vizsgát.

Bobovszky Jánosról, az egyházközség elhunyt gondnok-pénztárosáról emlékezett meg még az elnöki jelentés, majd hálással megköszönte azokat az adományokat, amelyekkel az egyházközséget fontos feladatainak teljesítésében támogatták.

Dr. Cziffra Kálmán indítványa — A pénztári jelentés

Az általános tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után dr. Cziffra Kálmán emelkedett szólásra ő is hálás szavakkal emlékezett meg a váradlanul eltávozott Fiedler István püspökről. Dr. Cziffra Kálmán indítványára az elnöki megnyitónak az eltávozott főpásztorra vonatkozó részét a jegyzőkönyvhöz csatolták.

Brösztel Lajos apát-kanonok terjesztette ezután elő az évi pénztári jelentést, majd annak jóváhagyása után dr. Lestyán Endre zárószavaival a közgyűlés véget ért.

A dalárda szívből átszellemülten fújta. Egy kövér, kugligolyófejű tag még a szívére is szoritotta a kezét és behunyta a szemét, amikor énekelte.

Az ádámsutkás most mindent beleadott.

Ugy kinyílt a szája, mint egy kádo:ap:

— Lám, kinyílt a gyöngyvirág . . .

— Milyen széhep is ehe világ.

Kazacsek sorrabillentyűzött ujjáival a tagok felé:

— Jaj, de szép . . .

— . . . Jahej, dehe szép . . .

— . . . Jahej, de szép, bizony!

Ádámsutkás:

— Illatoz, bokrival a kicsiny iboly.

— Bizony.

Iboly illatozott, fülemile csattogott, csalít, zsendült, amint a dalárdisták fújták epeteg éneküket.

Csupa lelkes ember ünnepelte a tavaszt.

Bent. A sűrű, nehéz füstben.

Lelkük kitérült, ajkuk muzsikált.

Kazacsek úr beintette a dákápot:

— Zsendül im a szép tavasz . . .

És szállt a dal a füst alatt és hortócsák fölött:

— Zöhöld erdőnek rehejtékén.

— Szellő szírmot széthavaz . . .

— Mihily szép is ehe földtehekén.

Nagy, nagy tavaszi ünnep volt jelen

Örvendező, köszöntő, ujjongó.

Édesbús.

Szívsongító.

Ibollyal és fülmilével, ami végtére igaz is . . .

Az Italia Unita-tól a Fasiszta Birodalomig

*

Akárcsak a mesében: a kis Piemont, — hátán háza, kebelében kenyere — alig másfél-szer akkora, mint Svájc — elindul s háromnegyed-évszázad multával olasz világbirodalomra nővi ki magát.

Idézzük fel a szerencsés nekifeszülés első állomásait s igyekezzünk megérezni a messzi multba tűnt kor lelkét és a történelem alakító erőt, abból az alkalomból, hogy a döntő jellegű solferinói ütközetnek évfordulója van.

Franciaország Piemont szövetségese, Ausztria 1859 április 23-án rendkívüli követe, Kollersberg báró útján azt a felszólítást intézte a piemonti kormányhoz, hogy három napon belül csökkentse hadseregük létszámát.

Piemont nem tesz eleget a követelésnek és április 26-án hadat üzen Ausztriának. A szövetséges francia császárság nyomban Piemont oldalára áll s III. Napoleon a következő kiáltványt intézi hadseregéhez:

— Katonák! A hadsereg élére állok, hogy harcra vezesselek benneteket. Segíteni fogjuk küzdelmében azt a népet, amely visszaköveteli függetlenségét. Fel kell szabadítanunk őket az idegen elnyomás alól. Szükségtelen, hogy felüljelm lelkeseidteket: minden egyes állomás francia győzelmet juttat eszetekbe. Az antik Rómában a Szent Utón márványba vésett feliratok emlékeztették a népet nagy tetteire. Ma is, amidőn áthaladtok Mondovi, Marengo, Lodi, Castiglione, Arcolo, Rivoli útjain, új Szent Utón fogtok haladni, dicsőséges francia emlékek között! A háza sokat vár tőletek. Franciaország egyik végétől a másikig immár visszhangzanak a hadiszerecsét hirdető jóslat szavai: az új olaszországi hadsereg méltó lesz régibb testvérehez.

Az osztrák hadvezetés elmulasztotta az alkalmat s nem győzte le a franciákkal kezdetben még nem egyesült piemonti hadsereget, hogy azután forduljon III. Napoleon hadai ellen. A szövetségesek széles arcvonalon támadásba mentek át a Ticino felső folyása mentén, Novara és Turbigo között. Magontánál június 4-én visszavonulásra kényszerítették az osztrákokat s három nappal később bevonultak Milánóba.

Ferencz József császár maga veszi át hadserege fővezérletét, de a hadiszerecsé nem akar az osztrákok mellé állani. Június 24-én vívják meg az ellenfelek a solferinói csatát, melyet katonák csatájának neveznek a történetírók. Nem lehetett benne egyik részről sem észrevenni a hadvezetés gondolatát, akaratát. A csatát üldözés nem követte s az osztrákok tüzéségük fedezete alatt visszavonultak az Adigo mögé.

A francia császár a csata napján táviratban értesíti Eugénia császárnét, ak. fővárosában a regens méltóságát tölti be:

— Nagy csata és nagy győzelem!

Ferencz József is ír Bécsbe Erzsébetnek, a feleségének:

— Parancsot kellett adnom a visszavonulásra. Rettenetes viharban Valeggioba lovagoltam s onnan továbbutaztam Villafrancába. Rossz estét töltöttem ott. Zúrzavar: sebesültek, menekültek, szekerek, lovak összevisszasága.

Teljesítményeink nagyok voltak, de a hadiszerecsé nem kedvezett. Most ismertem meg a legyőzött tábornok lelkiállapotát. Itt maradok, míg meg nem történnek azok az intézkedések, melyek a jövő szempontjából a legfontosabbak. Azután igyekszem gyorsan haza, hová sok kötelességem szólít. Egyetlen reményem, fény-sugaram, hogy rövidesen hozzád utazhatom. Ne ess kétségbe s bízzál Istenben, mint én. A Teremtő bizonyára jóra fordíthat még mindent. Most szigorúan büntet s talán csak az elején vagyunk a súlyos megpróbáltatásoknak. de teljesítenünk kell kötelességünket s alázattal kell hordoznunk a szenvedéseket.

III. Napoleon a csata után alig tudja elviselni a halottakkal, haldoklókkal és más sebesültekkel borított csatatér színjátékát. Fleury tábornok, a császár hadsegéde ezt írja a csatáról:

— Ezek a mézslárlások már nem a mi kunkba valók!

A német államok fenyegető magatartása miatt a francia császár elhatározza, hogy abba-hagyja a vállalkozást s fegyverszünetet köt. Nem akarja, hogy országa porosz betörésnek áldozatul essék. Ferencz József is hajlamos a megegyezésre — áldozatok árán is — s így jó létre a két császár között a villafrancoi találkozó s később a fegyverszünet.

A Verona—Valeggia út közepe táján van Villafranca. A Casa Morelliben folyt le a császár-találkozó.

— Felső. — mondja Napoleon. — az Ön csapatai és az enyém is egyformán derekasan küzdöttek. Becsülettel tárgyalhatunk egymással.

— Mint Ön, Felső. — válaszolja Ferencz József. — én is a békét óhajtom. A hadiszerecsé elpártolt tőlem. Bele kell nyugodnom. Őszintén közölni kívánom Felsőgeddel, milyen feltételeket fogadhatok el. Elvesztettem Lombardiát, kész vagyok lemondani róla. De Franciaország javára mondom le, amely tetszése szerint rendelkezhetik vele. Peschiera és Mantua erődjait meg akarom tartani, de nem emelek kifogást az ellen, hogy a pármái hercegséget a piemonti uralkodóhoz birtokaihoz csatolják.

A két uralkodó barátságos kényszerítással elbúcsúzott egymástól. Piemont korántsem kapott meg mindent, amit remélt, de területe kétszeresére nőtt, noha Szavoját és Nizzát átengedte Franciaországnak — fizetségül a háborúban nyújtott segítségért. Piemont odaadta a két olasz területet, mert megakartta őrizni teljes függetlenségét Franciaországgal szemben is.

A következő sakkhúzás Garibaldi vakmerő vállalkozása volt, aki megszerezte az egységes Olaszországnak Sziciliát s a délolasz területeket. Létrejött az olasz egység. A világháború után sikerült újabb jelentős számú olasz lakosságot csatolni, majd Abesszinia legyőzésével kialakult a világbirodalom.

S a fascista Olaszország ma ezt hirdeti: birodalmunk nagyobb lesz, mint ma!

Más államokkal ellentétben Róma ébredt a képzelhető legjobb új tudatára s így megnövekedését immár senki sem tarthatja vitásnak!

Tizenhat áldozópapot szentel Márton Aron püspök június 29-én Székelyudvarhelyen

Székelyudvarhely. Saját tud. A Szent Miklós-ról elnevezett udvarhelyi plébánia az erdélyi egyházmegyének kezdetétől fogva a legnevezetesebb plébániája volt, mert plébánosai, mint főesperesek, igen sokszor nemcsak a saját kerületüket kormányozták, hanem joghatóságuk kiterjedt más területekre is. A régi oklevelek tanúsága szerint már az 1276-ik évben az itteni plébánosnak, mint telegdi főesperesnek, joghatósága alá tartoztak Maros-, Csik-, Kászony-, Gyergyó- és Udvarhely-szék plébániái. Az 1332. évi pápai jegyzék is ennek a főesperességnek három kerületéről emlékezik meg: a marosszékiről, az erdőhátiudvarhelyi (udvarhelyi) és a csikszékiről. Egy 1443-ban kelt oklevél a telegdi, vagyis udvarhelyi főesperest úgy említi, mint az erdélyi egyházmegye kanonokját.

A reformáció viharai után az udvarhelyi Szent Miklós-hegyi jezsuitáknak nemcsak hatalmas támaszpontja, hanem bevehetetlen erős vára is. Nemcsak itt székelték a legkiválóbb harcos jezsuiták, hanem innen mentek szét misztikus munkára a Székelyföld veszélyeztetett pontjaira, sőt a Kárpátokon túlra, Moldvába és Munténiába is.

A jezsuitarend megszüntetése után Török Ferenc jezsuitát, mint plébánost Batthyány Ignác püspök 1782-ben az udvarhely- és csikszéki, Boromei Szent Károlyról elnevezett püspöki helynökség élére állította. Az 1860-as évek elején Haynald Lajos Udvarhelyen püspökséget szándékozott létesíteni s a gyulafehérvári érseki rangra akarta emelni.

Később, ha a jogkör szűkült is, a plébánia nem vesztett jelentőségéből. A Csikszentdomokoson született Kedves István innen ment kolozsvári plébánosnak és székesegyházi kanonoknak s 1848-ban püspöki helynök lett, Gróf Mikes Jánost, mint udvarhelyi főesperes-plébánost neveztek ki püspökknek. A nagytekinthető Pál István, mint itteni főesperes-plébános az egész egyházmegye nagy nevelésügyi bizottságának elnöke és az 1922. évi, történelmi jelentőségű segesvári iskolakongresszus megszervezője volt. Sándor Imre az itteni főesperes-plébánosi hivatalából emelkedett a püspöki helynöki székbe. A plébánia ma is a legnagyobb és legtekinthetőbb espereskerület főesperesének a székhelye. Boldogemlékü Mailáth püspök nagy szeretettel kereste fel s mindig megszakította útját, akár Csikba utazott, akár onnan tért vissza. Erdélyből való eltávózása előtt utolsó látogatása is az udvarhelyi híveknek és a főgimnáziumnak szolgált.

Bár a Szent Miklós-hegyi ormarol fény, ragyogás, dicső mult emléke sugárzik felénk, arra még sincs hitteles adatunk, hogy itt valaha papszenteselés lett volna. Ezt a hiányzó, de kétség-telenül nagyjelentőségű adatot most Márton Aron püspök írja be a plébánia történetébe, amikor június 29-én az itteni megújított templomban 9 egyházmegyei papnövendéket és 7 ferencz-rendi szerzetes-növendéket szentel áldozópapra.

Mely meghatódottságot s benső lelki elmélyedést kiváltó nagy esemény lesz ez, amikor a püspök kézrátétel által 16 levita sorakozik fel az Ur katonáinak táborába. Az udvarhelyi hívek szent kilenceddel és az egyházi rendről való háromnapos elmélkedéssel készülnek a nagy napra, amikor az egyházmegye szíve a Szent Miklós-hegyen fog dobogni, amikor Márton Aron püspök az ősi rezidenciából a Hargita alá jönni el, hogy új pásztorkat adjon nyájának.

Az egykori pogány Rabbanok ősi fészkebe érkeznek a teológiai tanári kar, ide gyülekeznek a kerületi főesperesek, a papság és a szerzetes atyák, hogy fülükkel hallhassák a főpásztor szavát: Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. Az egyházmegye minden templomából buzgó imádság száll e napon az udvarhelyi Szent Miklós-hegy felé, onnan pedig áldás fog szállni mindenhová a jóságos szülőkre, akik papokat adtak népük számára. **Biró Lajos.**

Pályázat tanítói állásra. Az aradi római katólikus Egyházközség az általa fenntartott magyar elemi fiúiskolájánál újonnan szervezett tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak olyan római katólikus vallású, magyar nemzetiségű s érvényes oklevéllel bíró férfitanítók, kik kezdő-fizetést igényelnek. Kötelességek: A reábizott osztály, esetleg osztályok vezetése a törvényes előírások és az iskolaigazgató utasítása szerint. Jogok: körülbelül 3500—4000 lei kezdőfizetés s megfelelő működés esetén az állásban való megerősítés. Az állás folyó évi szeptember 1-én foglalandó el. Addig is a megválasztott köteles saját költségén a Hangya Szövetkezetek szövetségénél (Nagyenyed) a szövetkezeti és iskolaszövetkezeti könyvelést gyakorlatilag elsajátítani és azt az állás elfoglalása előtt megfelelő módon bizonyítani. A pályázati kérvények s a magánoktatási törvényben előírt igazoló okmányokat 1940 július 10-ig kell a következő címre beküldeni: Comunitatea Bisericească Rom. Cat. Arad, Str. Joan Căvin 22. Elnökség.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik.
Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel.
(Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETESI ARAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

A Nemzet Pártjának felállítást lelkesedéssel fogadták a fővárosban

Bucurestiből jelenti a rádió: Bucuresti lakossága példátlan lelkesedéssel fogadta a Nemzet Pártjának felállítását és azt a hírt, hogy Őfelsége II. Károly király személyesen vette kezébe az ügyek legfőbb irányítását. Hatalmas tömeg vonult a királyi palota elé és éppen úgy, mint 10 évvel ezelőtt, az uralkodó hazatérése alkalmával, most ebben a történelmileg nagy jelentőségű döntés meghozása után lelkesen ültette a királyt. Megértette a nép is, hogy a mai időkben nincs helye ingadozásnak, véleménykülönbségnek. Teljes szellemi és anyagi összefogásra van szükség a határozott megvalósítások érdekében.

Te Deum a patriarkátus székes-egyházban.

Bucurestiből jelenti a rádió: A Nemzet Pártjának felállítása alkalmából az egész országban hálaadó istentiszteleteket mutattak be. Bucurestiben a patriarkátus székesegyházban tartották meg a Te Deumot, amelyen az összes egyházi, polgári és katonai előkelőségek megjelentek. A Te Deum után Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter a Nemzet Pártja bucegi tartományi szervezetének elnöke hódoló táviratot küldött az uralkodónak.

MIHÁLY NAGYVAJDA ÉRETTSÉGI-ZIZIK. Bucurestiből jelenti: Őfelsége Mihály gyulafehérvári nagyvajda június 22-én befejezte a liceum nyolcadik osztályát és az érettségire való előkészítést. A trónörökös és osztálytársai június 24-én kezdik meg az érettségi vizsgálatot. Már kinevezték a vizsgáztató bizottságot, amelynek elnöke Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, aki egyúttal a bölcseletről fogja vizsgáztatni a jelölteket. A bizottság tagjai: P. Panaitescu, a bucaresti Gh. Sincăi liceum francia tanára, Virgil Arbore, a Gh. Sincăi liceum történelem tanára, C. Antonescu, a bucaresti Sf. Sava kollégium földrajz tanára, Al. Andronic, a bucaresti Mihai Viteazul liceum mennyiségtan tanára és dr. C. Ionescu, a bucaresti egyetem gyógyszerészeti fakultásának segédtanára, aki fizikából és kémiából fogja vizsgáztatni Mihály nagyvajdát és osztálytársait.

P. Butykay Antal meghalt. Budapestről jelenti: P. Butykay Antal, a kiváló ferencendi egyházi szónok, vasárnap délután 4 órakor, három heti szenvedés után elhunyt. Butykay egyik megteremtője volt a központi sajtóvállalatnak. Prédikációt mindenkor páratlan érdeklődéssel hallgatták. Beregszászon született 1875-ben. A ferencrendben, mint teológiai tanár és hitszónok működött. 1915-től 1921-ig rendtartományi főnök, 1927-ig Rómában a rend generális ofinitora volt. Ő alapította és szerkesztette Budapesten a Kéddi Posta huzgalmi lapot.

Máramaroszigeten is légvédelmi óvóhelyet kell készíteni a háztulajdonosoknak. Saját tud. A rendőrfőkapitányság szigorú rendeletet adott ki, melynek értelmében a háztulajdonosok kötelesek pincéjüket légvédelmi óvóhelynek átalakítani vagy ha erre azok nem alkalmasak, a ház udvarán vagy kertjében légvédelmi fedezéket kell asniok. A közeli napokban megkezdődik a hivatalos ellenőrzés és mindazokat, akik nem tettek e rendeletnek eleget, katonai törvényszék elé állítják.

Előzáró nyitás. London 16.40, Newyork 442.50, Milano 22.50, Berlin 178.25, Varsó 90, Belgrád 10, Bucuresti 225.

BUCURESTIBEN MEGÁLLAPITOTTÁK AZ ÉLELMISZEREK UJ MAXIMÁLIS ÁRAIT Bucurestiből jelenti: *Dombrowszky* tábornok, a főváros főpolgármestere rendeletet adott ki a hús és zsír maximális áráról. Az olvasztott disznózsír ára 70 lei lesz kg-ként. A húshoz 25 százalék csontot lehet mérni és különböző húsokat együttesen nem lehet eladni.

Máramaroszigeten a város vezetősége a régi liszt- és kenyérrakat akarja bevezetni. Máramarosziget. Saját tud. Dr. Tite György polgármester a királyi helytartósághoz kérelmet nyújtott be, hogy a liszt- és kenyérrakat a régi és olcsóbb arban állapítsa meg Sziget város részére. A kérelemre válasz még nem érkezett.

A SEMMITŐSZÉK JOVÁHAGYTA A KOLOZSVÁRI RABLÓGYILKOSRA KIMONDOTT HALÁLOSÍTELETET. Bucurestiből jelenti: Mint ismeretes, a kolozsvári büntetőtábla halálra ítélte Vasile Tornovean szilágymegeyi parasztleányt, aki meggyilkolta és kirabolta Bertók Sándor kolozsvári mérnök feleségét. A Semmitőszék most tárgyalta a gyilkos felfolyamodását és teljes egészében jóváhagyta az alsóbbfokú bíróság halálos ítéletét. Az ítélet így jogerőssé vált s a gyilkost csak esetleges kegyelmi kérvényének elfogadása mentheti meg a halálos ítélet végrehajtásától.

A pékek kötelesek a napi élesztőfogyasztást is bevezetni a lisztregiszterbe. A pénzügyminiszterium rendelkezést adott ki, amelyben közli, hogy az ez év április elsején megjelent törvény értelmében a komlóra kilogrammonként 6000 lei fogyasztási illetéket vetettek ki. Amióta ez a magas illeték életbelépett, egyes pékek titkos helyről szerzik be komlószükségletüket és az így vásárolt komló után az illetéket nem röjrik le. Az ellenőrzés hatályosabbá tétele végett a miniszterium most elrendelte, hogy a pékek a jövőben úgy az általuk vásárolt és felhasznált komlóról, mint élesztőről napi kiutamatást készítsenek, illetve a vásárolt, valamint a felhasznált komló és élesztőkészleteket naponta be kell vezetniük a lisztregiszterbe.

Németországban megindult a rendszeres csipkeözsa-termelés. Berlinből jelenti: A vadrózsának csipkegyőző (Németországban „Hagebutte”) néven ismeretes gyümölcse 8-10-szer annyi C-vitamint tartalmaz, mint amennyi a narancsbogyó vagy citromban található. Ezért a német birodalom egész területén megindult a csipkeözsa termesztése. A birodalmi vasut egymaga 400.000 vadrózsabokrot ültetett.

Visszaélések a gyertyamosi adóügynökségnél. Aradról jelenti: Tautu Vasile dr kerületi pénzügyi vezérfelügyelő a gyertyamosi adóügynökségnél tartott ellenőrzés során megállapította, hogy ott szabálytalanságok történtek. A vizsgálat adatai szerint Lipovan Gheorghe, az adóügynökség vezetője, 242.000 leit sikkasztott el olyan módon, hogy az általa behajtott adóösszegek egy részét magának megtartotta és azokat nem könyvelte el. Lipovan Gheorghet felfüggesztették állásától és az ügyet átadták az ügyészségnek. Tautu Vasile dr ugyanakkor zárlat alá helyezte Lipovan Gheorghe vagyonát és így a kár fedezetet nyer.

165.000 német leány teljesít munkaszolgálatot. Berlinből jelenti: A háború kitörése óta a női munkaszolgálat keretében 165.000 leány (Arbeitsmaid) dolgozott. Az első háborús félév körülbelül 2000 női munkatábor tagjai összesen 90.000, főleg parasztszaladót részesítettek gondozásukban.

Levágta felesége orrát — egyévi börtönre ítélték. Aradról jelenti: Véres családi esemény ügye foglalkoztatta az aradi törvényszéket. Iovan Dima 26 éves pécskai szücsiparos borzalmasan elcsufította felesége arcát. Az eset ez év márciusában történt. Iovan Dima éjnek idején belépőzött különváltan élő felesége lakásába, a sötétben az asszony ágyához lépett és a magával hozott beretvával levágta felesége orrát és felső ajkát. Ezután sietve eltávozott és sikerült is kijutnia a lakásból, úgy hogy azt bárki is észrevette volna. A szerencsétlen áldozat csak az arcát elborító vérhullámmal ébredt fel. Másnap ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, ugyanakkor azonban annak a nézetének adott kifejezést, hogy a mrényletet különváltan élő férje követette el. A csendőrök a fiatal szücsimestert már nem találták lakásán és kiderült, hogy Aradra utazott. Itt aztán később előkerítették és Iovan Dima bevallotta, hogy a véres cselekedetet valóban ő követte el. A péntek délelőtti főtárgyaláson a vádlott elmondotta, hogy betegsége miatt felesége elhagyta. Az asszony semmiképpen sem volt hajlandó hozzá visszatérni és ezért elhagyta, hogy bosszút áll feleségén. A bíróság az áldozatot is kihallgatta, majd ennek megtörténte után a vádlottat egyévi szabadságvesztésre, 5000 lei pénzbüntetésre és 30 ezer lei kártérítés megfizetésére ítélte.

Husz esztendei fegyháza ítélték a féltékenységből gyilkoló fegyivásárhelyi legényt. Kolozsvár. Saját tud. Véres féltékenységi dráma utó-játéka zajlott le a kolozsvári katonai törvényszéken. Bogojan Petru fegyivásárhelyi fiatal gazdalegény került bíróság elé, aki ellen az volt a vád, hogy mult év június 7-én kicsolta az erdőbe szerelmesét, Rogojan Mária-t és féltékenységből fejszével agyonverte. A hadbírósi tárgyaláson a gyilkos fiatal legény összetörve mondta el a véres eset történetét: Mult év június elején szabadságra ment haza a 25 éves fiatal legény és amint hazaérkezett, megdöbbenve értesült róla, hogy szerelmese, Rogojan Mária, akivel ősszel akart megesküdni, nem maradt hű hozzá és megcsalta a falu egyik jobb módú gazdájának a fiával. Rogojan Petru, amint értesült a történetekről, mintha semmi sem történt volna, nyugodtan elment a leányhoz és elhívta sétálni. A leánynak feltűnt ugyan, hogy a fiunál fejse van, de erre azt a magyarázatot adta, hogy néhány fát akar kivágni az erdőben és arra kérte a leányt, hogy kísérelje el odáig. Mikor kikerkeztek az erdőbe, a féltékeny fiatalember kérdőre vonta szerelmesét. A leány először tagadni próbált, majd beismerte tettét és fölnyesen adta tudtára a fiunak, hogy semmi köze hozzá, ő azt teszi, ami neki éppen jól esik. Mikor a fiu ezeket meghallotta, hirtelen féltékenységi rohamában felkapta fejszéjét és agyonverte a szerencsétlen leányt. A gyilkosság elkövetése után a holttestet elrejtette a száraz levelek alá és hazament. Tettét azonban néhány nap alatt felfedezték. A mostani tárgyaláson a gyilkos azzal védekezett, hogy a féltékenység miatt elvesztette eszét és nem volt ura szabad akaratának, mikor tettét elkövette. A bíróság nem talált semmi enyhítő körülményt, amely a gyilkos legényre váró büntetést csökkenthesse és Rogojan Petrus 20 esztendői kényszermunkára ítélt.

1940 június 1-én nyílt meg a

Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

Carmen-Syva Fekete tengeri fürdőn

50 százalékos vasuti kedvezmény

150 szoba 300 ágygal, fürdőszobák, teljes komforttal és luxus agyneművel felszerelve.

Elsőrendű étterem, román, magyar és nemzetközi konyhával.

Nyitva június 1-től szeptember 1-ig.

Pneuma, isias, angolkór, skrofula, női betegségek, csont, tuberkulozis, derékfájás és általános gyengeségben szenvedők biztos gyógyulást kapnak.

Pausálkurák, hideg és meleg iszapfürdőkkel.

20 napos kura meleg iszapfürdőkkel, taxákkal együtt

Lei 7.000.- és lei 8.300.-

egy személy részére, vagy 10 napos kura két személy részére szóló jegyfüzetek alapján. Jegyfüzetek, prospektusok és jelentkezések szobák lefoglalása végett lapunk kiadóhivatala utján, Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 5. Forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

Továbbra is tartottak az árak a nagyváradai piacon

Az árak nincsenek arányban a mind növekvő felhozattal

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon jó felhozatal mellett, tartott árak alakultak ki. A zöldségfélék ára nem csökken olyan arányban, mint amilyen arányban növekszik a kínálat. A tejpiacon emelkedő az árirányzat. A gyümölcspiacon a nagy felhozatal ellenére tartottak az árak. Nagyon elenyésző százalékos olcsóbbodás észlelhető a baromfi piacon.

Itt jegyezzük meg, hogy az egészségügyi és köztisztasági közegek szigora ellenére a piacon különösen a délelőtti órákra elviselhetetlenné válik a szerteszét dobott zöldség és gyümölcsmaradványok okozta rendetlenség és a vele járó piszok és bűz. Meg erélyesebb rendszabályokra van szükség, hogy a később érkező vásárlóközönségnek ne kelljen szeméthyegyeket és gyümölcsmaradványokon keresztül járkalnia.

Alább adjuk a hétfői hetipiacon kialakult árakat.

Zöldségpiac. Leveshevaló zöldség (uj) csomója 2 lei, ukr. paprika kg 9—10 tavalyi burgonya kg 6, karaláb csomója 3—4—5, káposzta fejenként 10, kelkáposzta fejenként 12, karfiol fejenként 20, ugorka db 5—7, zöldpaprika db 4—5, erős paprika db 2—3, retek csomója 1—2, saláta fejenként 1—1.50, paraj kg 18—20, szója kg 8, zöldhagyma csomója 1—2, tök db 6—15, zöldborsó csöves kg 6—7, kifejtett szemes borsó kg 16—18, zöldbab kg 14—15 lei.

Gyümölcspiac. Nagy felhozatal. Az árak tartottak. Cseresznye fajta szerint kg 10, 12, 15, 20, 30 lei, meggy kg 10—12 lei, földieper minőség szerint kg 8, 10, 12, 14, 18 lei.

Tejpiac. Közepes felhozatal. Tej literje 6—7, tejföl literje 30, tehénturó kg 30, juhturó 40, gomolya kg 40, falusi vaj alig volt a piacon kilója 95—100 lei. A viszontelárusítók árai nem változtak. Főzőolaj literje 60 lei.

Tojás párja 4.50—5 lei.

Baromfi piac. Jó közepes felhozatal. Az árak tartottak, csak némi csökkenés volt tapasztalható.

Halpiac. Körösi hal kg. 60 lei, harcsa kg 120 lei.

Háromszáz százalékkal drágábbak Szigeten a zöldségfélék, mint más városban. Máramarosziget. Saját tud. Máramaroszigeten a piaci árak nem hogy csökkennének, hanem esetenként emelkedő irányzatot mutatnak. Vannak árucikkek, aminek ára a többi városokhoz viszonyítva 150—300 százalékkal magasabb, sőt még ezt is túlhaladják. Az árak maximálása ügyében mozgalom indult.

Eltűnt a szülői házból egy 15 éves szigeti fiu. Máramarosziget. Saját tud. Az elmúlt nap folyamán Hotea Mihály vásártéri lakos jelentést tett a sighet-i rendőrségen, hogy 15 éves fia több mint egy hete eltűnt hazulról és azóta nem adott életjelt magáról. A rendőrség nyomoz.

PUSZTÍTÓ FELHŐSZAKADÁS. Székelyudvarhely. Saját tudósítónktól. Az elmúlt napokban hatalmas felhőszakadás vonult végig Udvarhely vármegye területén. A hatalmas záporosó percek alatt megduzzasztotta a hegyi patakokat, amelyek annyira megnövekedtek a Nagyküüllőn, hogy az Székelyudvarhelyen alól elöntötte a réteket. A Fenyéd vize Méréfalva községben istállókat, ólakat és apró állatot sodort magával. A Küüllőn hatalmas tönkös és elsodort szénaboglyák uszkáltak. A felhőszakadás ledöntötte a gabonaféléket, eliszapolta a réteket és mezőket. A kár igen jelentékeny.

Ujabb gépkocsiszerencsétlenség történt a váradveleencei „halásorompónál”. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn hajnalban 4 órakor, könnyen végzettsé válnak vasúti szerencsétlenség történt a veleencei állomás előtt lévő sorompónál. Sándor Béla, a kolozsvári konzulátus sofőrje, autója a Kolozsvári-úton robogott Velencére. Autójában vele volt Durgau Elena Hásdau-utca 5. szám alatt lakó fiatal leány is. A sofőr olyan sebesen hajtott, hogy a mellette ülő leány csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy a sorompó le van engedve. Rémülten figyelmeztette Sándort, de már késő volt, az autó hatalmas erővel nekirohant a sorompónak és azt áttörve, az éppen ott áthaladó bélyenes—vaskóli motoros vonat elé repült. A motoros vonat vezetője is csak az utolsó pillanatban vette észre a bekövetkező szerencsétlenséget és azonnal fékezett. Ennek ellenére is, a sinekre zuhanó gépkocsit mintegy 20 méteren át taszította maga előtt. Durgau Elena a fején sérült meg, míg a sofőr könnyebb karcólásokkal menekült meg. Durgau Elénát a mentők szállították be a kórházba. Állapota nem ad aggodalomra okot. A vizsgálat folyik.



POSTAFIÓK

László Marcella emlékére... Mint székelyudvarhelyi tudósítónk írja, Teleky József, az ottani római katolikus főgimnázium tanára, aki egyben szobrászművész, szép domborműben örökítette meg tragikus hirtelenséggel elhunyt feleségének, László Marcellának, az „Uj Cimborá” szerkesztőjének emlékét. Az egy méter és harminc centiméternyi magasságú és kilencven centiméternyi szélességű dombormű lanttal a kezében ábrázolja László Marcellát, amint három kis angyalnak mesét mond egy rózsafa tövében.

Az aradi Kölcsey Egyesület pályadíjai gyermekszindarabra. Az aradi római katolikus elemi iskola III. osztályának tanulói az elmúlt iskolai évben, rendszeres adakozással az osztály perselyében összegyűjtöttek 650 leit. Az iskolai év végén az osztály tanulói elhatározták, hogy megtakarított pénzüket irodalmi pályadíjnak szánják iskolai ünnepségen előadható gyermekszindarab jutalmazására. A pályázat meghirdetésére és a beérkező pályaművek megbírálására a kicsi magyarok az aradi Kölcsey Egyesületet kérték meg. Az egyesület elfogadta a megbízást és kiegészítve a kis tanulók gyűjtését, két pályadíjat tűz ki olyan szindarab jutalmazására, melyet 10—12 éves tanulók az iskolai színpadon félóra alatt eljátszhatnak. A színpadi mű anyaga a mai falusi és városi társadalomból merített olyan életjelenségek, melyeknek drámai feszültsége és vígjátéki feloldása meg nem haladja a népiskolai tanulók szemléletkörét, irodalmi nyelvben pedig hű tükrre a magyar népléleket. Kíváncsok, hogy a darabban mentől több tanuló szerepelhessen.

Pályázhat minden erdélyi tollforgató olyan munkával, mely nyomtatásban még meg nem jelent és kéziratból sem került előadásra.

Első díj 500 lei, második díj 400 lei.

A jutalmazott szindarabok tulajdonjoga az aradi római katolikus elemi fiúiskoláé.

A szerző nevét tartalmazó zárt borítékban ugyanaz a jellegje, mint a pályaműnek, mely a Kölcsey Egyesület elnökségének, Szöllősi István főtítkárnak címén Aradra (Bulev. Regele Ferdinand 19. sz.) küldendő.

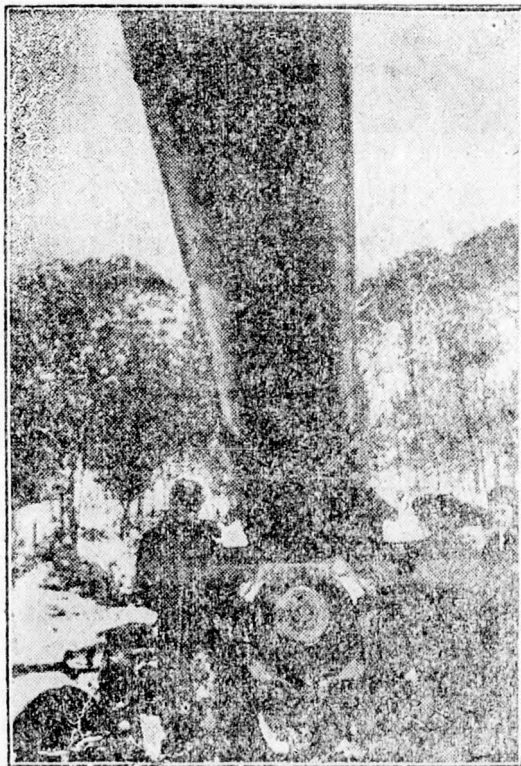
A pályázati hirdetést az aradi Kölcsey Egyesület egyébként az alábbi levél kíséretében juttatta el szerkesztőségünk címére:

„A magyar közművelődésért hat évtizede dolgozó Kölcsey Egyesület nevében szeretettel kérem, méltóztassék lapjában a mellékelt hírt jelentőségének megfelelő helyen olvasói tudomására hozni. Szeretné a Kölcsey Egyesület elnöksége, ha az aradi kis tanulók példaadó elhatározása az erdélyi magyar társadalom széles köreiben, de különösen műveltségünkért dolgozó írónk közt rokonszenves fogadtatásban részesülne. Ehhez kérjük segítségül a nyilvánosságnak azt az ösztönző erejét, mellyel a „Magyar Lapok” rendelkeznek. Nekünk a Kölcsey Egyesületben az a hitünk, hogyha erdélyi írónk az anyagiakban ugyan kicsiny pályadíjért alkotó tehetségük legjavából adnak, a népművelés alapintézményének szerény keretei közt, a Ma kicsinyeknek, a Holnapok nagy olvasótáborát nevelik a magyar iroművészet számára.

Szives üdvözlettel maradok igaz tisztelője Aradon, június hó, Szöllősi István, Kölcsey Egyesület főtítkára.”



Készül a hadi szalámi a katonáknak.



Nehéz ágyut visznek az állásba.



A meneteléshez nemcsak jó láb, hanem gondos előkészület is kell.

SPORT

Tizenkét csapat marad a Nemzeti Bajnokságban

4 csoportban ligánként bonyolítják le a B) divíziós küzdelmet

A Szövetség véglegesen döntött a bajnokságok jövő évi beosztásáról. Eszerint marad az A divízió 12 csapattal. Így kiesett az Unirea Tricolor, Gloria, Juventus és Victoria.

Ugyanakkor úgy határoztak, hogy a B di-

víziót 4 csoportban, ligánként bonyolítják le. A B ligás mérkőzéseket a szezon végén a ligák rendezik. A szezon végén a B divízióból — a 4 csoportból — 2 csapat kerül be az A divízióba.

A Ferencváros és a Rapid FC a Kis Középeurópai Kupa esélyese

Bucurestiben is legyőzte a Rapid a Hungáriát. — Golözönnel nyert a Fradi. — Vereséget szenvedett az Ujpest Budapesten

A Kis Középeurópai Kupa első fordulóját végezték. A kupáért játszó két román csapat közül a Rapid bizonyult nemzetközi mérkőzésekre érettebbnek s tovább is jutott. A csapat továbbjutásában legnagyobb szerepe Barátkynak, az egykori magyarországi játékosnak van. A Venus Bodolát nélkülözve, még itthon sem tudott győzni. A kiesést gyenge csatársorának köszönheti a fővárosi együttes. A három budapesti csapat közül mindössze a Ferencváros jutott tovább. A szerencse — de főképp a lendület és az igazi harcikedv hiánya miatt az Ujpest és a Hungária képtelen volt még arra is, hogy legalább szép küzdelemben végezzenek el. Egyedül a Ferencvárosban van meg az igazi magyar „sportvirtus” — s a Fradi meg is mu-

tatta, hogy ha győzni akar, akkor győzni is tud... A vasárnapi eredmények alapján a következő négy csapat jutott tovább: a Rapid, Beogradszky, Gradjanszky és a Ferencváros. A további küzdelem érdekesnek s izgalmasnak ígérkezik, hiszen a papírforma szerint mind a négy csapatnak egyforma esélye van a döntőbe jutásra. Az tény, hogy ebben a harcban nagyon sokat fog számítani a rutin s a csapatnak az a képessége, hogy váratlan meglepetéseket is tud hozni. Ebből a szempontból a Ferencvárosnak legnagyobb az esélye, bár ha a döntőbe akar jutni, csak úgy érheti el, ha minden tudását, tehetségét és harcikedvét a küzdelemben hozza. Mert kemények ám az ellenfelek is!

Rapid—Hungaria 3:0 (2:0)

Bucuresti, 30.000 néző, bíró Bazant, Jugoszlávia. A nagy érdeklődéssel várt Rapid—Hungaria-mérkőzés teljes Rapid-sikert hozott. A vasutas együttes ráduplázott a budapesti sikerére és nagyszerű játékkal biztosította továbbjutását. A Rapid minden játékosa „kupa játékos” játszott és erőbedobással harcolták ki az eredményt. A Hungaria szépen, de eredménytelenül játszott. A 39-ik percben Sipos egyéni

játék után eredményes (1:0). A 42-ik percben Sipos beadását Bogdán bevágja (2:0). Szünet után a 25-ik percben Barátky beállítja a vég-eredményt (3:0). A mérkőzés végén a közönség áttörte a korlátokat és vállára emelte a Rapid játékosait. A Rapid legjobbjai Sipos, Barátky és Moldovan voltak; a Hungáriából Szabó, Bíró és Vidor voltak jók.

Beogradszky—Venus 1:0 (1:0)

Bucuresti, 30.000 néző, bíró Kiss Ernő, Magyarország. A Venus csapata Bodola nélkül indult a küzdelemben. A bajnok csapat Peteát szerepeltette, Petea azonban nem tudta pótolni Bodolát. A Beogradszky szenzációsan játszott és megérdemelten győzött. Az egyetlen gólt a 14-ik percben Vniadonovici lötte (1:0). A

Beogradszky a 30. perci ötésfesléről küldött lövését Dávid szenzációs robinzonáddal kivédte. A II. félidőben a Venus is magára talált, azonban Markusics kapus mindent védett. A Beogradszky legjobbjai: Vniadonovici, Bojrovici és Markusics voltak jók, a Venusból Sfera és Dávid voltak.

Gradjanszky—Ujpest 1:0 (0:0)

Budapest, 6000 néző, bíró Tica Iliescu. A Gradjanszky—Ujpest mérkőzést szombaton játszották le. A zágrábi meccset 4:0 arányban nyerte a horvát csapat. Az Ujpestnek Budapesten sem volt szerencséje. A szerencsésebb csapat, a revans meccset is megnyerte. Míg az Uj-

pest nem tudott gólt elérni, a Gradjanszky öngóllal győzött. A győztes gólt a II. félidő 26-ik percében érte el a Gradjanszky olyan módon, hogy Lesnik labdájára Szeles lábáról a hálóba pattant (1:0). Az eredményen ezután nem tudott változtatni az Ujpest.

Ferencváros—Slavia 11:1 (5:0)

Budapest, 10.000 néző, bíró Ceauoreanu. A Ferencváros—Slavia mérkőzésre a budapesti csapat három gólos hátránnyal indult. A Fradi ezért nagy lendülettel vetette magát a küzdelemben és ledolgozta a hátrányt. Már a 2-ik percben sarokrugást ér el. A 4-ik percben Sárosi III. labdáját Sárosi I. veszi át és ugrásból a hálóba vágja (1:0). A Ferencváros felfokozta az iramot és teljesen megtörték az ellenfél ellenállását. A 20-ik percben Gyelvay beadását Kiss kapásból belötte (2:0). Folytatják az ostromot és a 28-ik percben Finta közletről eredményez (3:0). A Fradi kiegyenlített. A 28-ik perc-

ben Gyelvay átadásából ismét Finta lövi be (4:0). A 34-ik percben a csatársor összjátéka után Finta az ötödik gólt lövi.

Szünet után a 8-ik percben Sárosi dr. eredményez (6:0). Majd a 12-ik percben Bíró II. átadásából ismét Sárosi lö gólt (7:0). A 19-ik percben Gyelvay átadásából Bíró II. (8:0). A Fradi esőkkenté az iramot és Bobetics gólt lö (8:1). A 32-ik percben Sárosi I lö gólt (9:1). A 34-ik percben pedig ismét Sárosi (10:1). A mérkőzés vége előtt Bíró az utolsó gólt lövi, (11:1).

Megsemmisítette a szövetség a Ploesti Craiova mérkőzést

A Szövetség foglalkozott a múlt heti Ploesti—Craiova mérkőzéssel, amelyet nagy meglepetésre a Craiova csapata nyert meg. A meccs körülményei az első perctől gyanusnak tűntek. A gyanu helytálló volt és a Szövetség most megsemmisítette ezt a mérkőzést. Mindkét csapatot 20—20.000 leire büntették. A mérkőzést 3:0 arányban mindkét csapat elvesztette. Ezzel a Craiova negyedik lett és az A divízióba a Braila került be.

Elmaradt az országos ifjúsági bajnoki döntő

A Szövetség ifjúsági bizottsága kitűzte az országos ifjúsági bajnokságokat és mint a kerületi bajnok csapatok az U és az Electrica kerültek össze. Az Electrica át is utazott, de a Szövetség az „U”-t elfelejtette értesíteni. Így az Electricát senki sem várta és a mérkőzés elmaradt.

Barátságos mérkőzések:

Temesvár: Ripensia—TMAC 4:2 (2:1).

Resica: RMTE—Kinizsi 20: (1:0).

Arad: Universitatea—Mica 4:1 (0:0).

Kolozsvár: Victoria—Alkerületi vál. 0:0.

Apcáhidetések

Különléle

Humanitásból
majdnem ingyen tartok előnyös újításokkal nőiruhákról, férfiruhákról, fehérneműkről modern szabászati tanfolyamot. Sürgősen beiratkozni: Nagyváradon, Str. Vilson 30 Kathonay szakrajztanárnál.

Melyik
iparos család volna hajlandó egy árva fiúgyermekét tanulónak elvállalni. Ertesítést kér: Paróczay István, Nagyvárad, Str. Oituz 6. szám.

Lakás

Kiadó
szép utcai szoba úresen, urinőnek, esetleg ellátással is. Nagyvárad, Str. N. Zsiga 32. szám. II. csengő.

Kiadó
4 szobás modern lakás kerttel július 1-re — Ugyanott hálószoba butor eladó. Nagyvárad, Str. Luminei 8. Tabéry-telep.

Kiadó
háromszobás modern utcai lakás, minden mellékhelyiséggel aug. elsejére. Nagyvárad, Str. Ciorogariu 47. sz.

Magánház
két szobás alkonyos, július elsejére kiadó jutányos áron. Oradea-Nagyvárad, Nilgesztelep, Str. Călimănești-lor No. 16.

Szép egyszobás
lakás július 1-re kiadó. Nagyvárad, Tache Jonescu-utca 24. szám.

Adás-vétel

Jó karban levő
szőlőpermetező gép jutányos áron eladó. — Vennék 3—5 kg. suiyig mérő konyhamérleget, réztányérokka. — Ertekezni lehet mindkét esetben. — Nagyvárad, Str. Tichindeal 18. sz. háztulajdonosnál.

Jó karban levő
redőnyös ajtó eladó. — Nagyvárad, V. Stroescu-utca. 35. Foris Dezső.

Használt
kádár szerszám olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Tache Jonescu 31. sz.

Eladó
2 telek Petőfi-utca mellett. Cím: Nagyvárad, Petőfi-utca 28. szám.

Eladó
egy egész és egy 1/2 női bicikli jókarban levő. Nagyvárad, Calea Ruinelor No. 9. Petőfi-utca folytatása.

Állást nyec

LAP KIHOZÁSRA
férfit, ki Katonaváros és Szőlős területén ismerős, azonnal felvesz a lap kiadóhivatala.

Ügyes
Kiszolgáló leány felvétetik. Vulcan bóröndgyár, Nagyvárad, Regele Ferdinand No. 1.

Fogtechnikus tanuló
négy középiskolával felvesznek. Nagyvárad, Alexandri-utca 10. sz.

Ügyes fiu tanulónak
felvétetik. Joó Lajos fűszerüzletében, Nagyvárad, Tache Jonescu-utca 24. szám.

LEGUJABB

Diplomáciai szakítás London és Bordeaux között

Londonban francia ellenkormány alakult. — Az angol kormány visszahívta Bordeauxból nagykövetét

San Sebastianból jelentik a Stefani iroda, hogy Londonban megalakították a franciák érdekeinek védelmét szolgáló bizottságot. Ez a bizottság voltaképpen ellenkormányul szolgál az angol háborúspárt kezében.

Londonból jelentik: Az angol rádióállomások közlése szerint az angol kormány többé nem ismeri el a bordeauxi francia kormányt és a jövőben együttműködik az Angliában megalakított francia nemzeti bizottsággal, mely azokat a francia elemeket foglalja magában, amelyek a külföldre menekültek és onnan tüzelnek a háború folytatása mellett. Berlieni mértékadó helyen az angol kormánynak ezt a lépését kétségbeesett kísérletnek tekintik arra nézve, hogy a gyarmatokon maradt franciákat a háború folytatására rávegyék.

A Vreme című belgrádi lap jelentése szerint az angol kormány megszakította a diplomáciai viszonyt a bordeauxi francia kormánnyal és visszarendelte Campbell angol nagykövetet.

Bordeauxból jelentik: Hétfőn reggel 8 órakor Lebrun elnöklésével államtanácsra ültek össze a francia kormány tagjai.

Hétfőn délben még folytak az olasz-francia fegyverszüneti tárgyalások

A francia kormány hivatalos tájékoztatásai

Bordeauxból jelentik: A francia belügyminiszter hétfőn reggel 9 órakor tájékoztatta a sajtót a Rómában folyó fegyverszüneti tárgyalásokról. Kijelentette, hogy a francia és olasz megbízottak vasárnap este csak formális ülést tartottak, melyen csupán az olasz feltételek átadására szorítottak. Ez az ülés mindössze 10 percig tartott.

Délelőtt fél 11 órakor a francia belügyminiszter újabb nyilatkozatot tett. Bejelentette, hogy a Rómában időző francia bizottság hétfőn délelőtt tovább folytatta tanácskozásait az olasz meghatalmazottakkal. A bizottság egyébként a bordeauxi kormánnyal állandó távbeszélő összeköttetésben áll.

Angol jelentés a gyarmati francia haderők állásfoglalásáról

Londonból jelentik: A Reuter iroda úgy értesül, hogy Mittelhauser tábornok, a közelkeleti francia haderők parancsnoka kijelentette, hogy a fegyverszüneti megállapodások ellenére tovább folytatja a harcot. Ehhez a fel-fogáshoz csatlakozott a marokkói, a dzsibutti-i

és a francia indo-kinai francia seregek parancsnoka is. Ez utóbbi kiáltványban közölte, hogy nem hajlja meg a zászlót a németek előtt. Ezeket az értesüléseket azonban eddig a Reuteron kívül más hírügynökség még nem erősítette meg.

Még mindig vannak hadijelentések

A német-francia-olasz háború utolsó felvonásai — A francia jelentés:

Bordeauxból jelentik: A hétfőn délben kiadott francia hivatalos jelentés szerint a hadszínter nyugati oldalán semmi említésre méltó esemény nem történt. Közép-Franciaországban

St. Etienne környékén heves harcok folytak, amelyek után a németek déli irányban nyomultak előre.

Megindult az Alpokban az általános olasz támadás

Az alpesi francia hadsereg összeomlás előtt áll

Rómából jelentik: Az olasz véderő főparancsnoksága hétfőn délután a következő hivatalos hadijelentést adta ki:

A francia-olasz határon a Mont Blancól a tengerig minden ponton megindult az általános támadás. A kedvezőtlen időjárás ellenére az olasz csapatok minden ponton jelentős előhaladást tettek. Sok ellenséges erőd jutott olasz kézre s nagy jelentőségű megerősített pontokat foglaltak el a támadó olasz csapatok. Az alpesi francia hadsereg összeomlás előtt áll.

A Tyrhenni tengeren egy tengeralattjáró vadász hajók elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Légiflottánk egységei mindenütt eredményesen támogatták az előnyomuló gyalogság támadását. Az olasz repülők egyébként bombázták Dzsiberti és Málta hadikikötőjét. Két olasz gép nem tért vissza.

Észak-Afrikában repülőink katonai pontokat bombáztak, továbbá eredményes támadásokat intéztek harcikos és repülőtáborok ellen. Kelet-Afrikában Dzsibuttit és Kénában katonai pontokat bombáztunk.

Az ellenség repülői Abbesziniában Maffaut és Olaszországban Palermot bombázta. Katonai pontban nem esett kár. A bombázásnak több halott és sebesült áldozata van.

A Rochelle és Grenoble német kézen. Hétfő délutáni hivatalos német hadijelentés.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága hétfőn délután a vezéri főhadiszállásról a következő hivatalos hadijelentést adta ki:

Az Atlanti Óceán mentén előretörő csapatok Saint Nazaire elfoglalása után továbbnyomultak

elő és elfoglalták La Rochelle és még délebbre Rochefort tengeri kikötőit. Itt működő csapataink egészen a Gironde-torkolatig nyomultak elő, ahol igen nagy hadizsákmányt ejtettek.

Az Elzász-Lotharingiában még elszórtan ellenálló kisebb ellenséges egységek felszámolása végetért.

A Rhóntól délre csapataink elfoglalták Chambéry-t s attól délre Grenoble-t.

Egy tengeralattjárónk a tegnapi nap folyamán 23 ezer tonna ürtartalmu ellenséges hajóteret süllyesztett el.

Räder tengernagy váratlan felülvizsgáló körutja.

Berlinből jelentik: Räder tengernagy, a német tengeri haderő legfőbb parancsnoka a norvég, német, dán, holland és belga hadikikötőkben horgonyzó tengeri haderő egységeinél soronkülső felülvizsgálatot tartott.

Megfeszített erővel dolgozik a spanyol határőrszolgálat a tömeges menekülés miatt.

Irunból jelentik: A spanyol és francia határ-tisztviselők vasárnap mammutmunkát végeztek a menekültek özönlése miatt. Vasárnap előszörban az emigránsok, a zsidók, a lengyelek, a csehek menekültek. Közöttük volt a párizsi norvég követ, a Rotschild család több tagja, valamint Rollin, a belga semmitűzők elnöke. A megfeszített munka ellenére is körülbelül 4000 menekült nem juthatott át vasárnap a határon és így az éjszakát a határ közelében kellett, hogy eltöltsék.

A rangfosztott De Gaul tábornok pénzütemet kapott minden Angliába menekített francia hajóért és repülőgépjáért

Bordeauxból jelentik: A francia kormánynak tudomására jutott, hogy az angol kormány ajánlatot tett De Gaul tábornoknak, hogy minden Angliába menekített francia hajóért, vagy repülőgépjáért külön pénzütemet helyeztek kiállításba a pártított tábornoknak. De Gaul megfosztása tábornok rangjától, ezzel van összefüggésben. A megfosztó rendelkezést kivül külön bünvádi eljárást is indítottak De Gaul ellen.

Hitler üdvözlő távirata a portugál köztársasági elnökhöz

Lisszabonból jelentik: Hitler német birodalmi vezer és kancellár Carmona portugál államfőnek Portugália függetlenségének 800-ik évfordulója alkalmából táviratilag szerencsekívánatait fejezte ki. Ribbentrop külügyminiszter a portugál külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

Új politikai párt alakult Magyarországon Magyar Nemzeti Szocialista Párt címen

Budapestről jelentik: A magyar képviselőházban hétfőn délelőtt Matolcsy Mátyás napirend előtt bejelentette, hogy Magyar Nemzeti Szocialista Párt néven új párt alakult, melynek 15 képviselő tagja van. Ezek: Keké, Szendrei-Kovács, Tóth János, Baky László és Halmay János, akik a Hubay-féle nyilas pártból léptek át, ezenkívül: Bodor Mátyás, Edner Ákos és Sándor, Matolcsy Mátyás és Tamás, Paczolay György, Palló Imre, Pándy Antal, Pap József a különféle kisebb pártokból és Szöllösy pártunkivüli.

Matolcsy bejelentette, hogy a párt tisztá magyar alapon nyugodt, magyar nemzeti szocialista politikát folytat, a magyar hazához és a kormányzóhoz való teljes hűség alapján. A párt nemzeti szocialista munkaállamot kíván s bizonyos korszerű reformokra törekszik.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-út 5. szám.

CENZURAT